VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ TƯ
26.3.2025 (27.2 Ất Tỵ)
Số 37 (4171)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

Tương lai cho thế hệ vươn mình [2+3]

Xây dựng Ban Tuyên giáo và Dân vận Đảng ủy Chính phủ đoàn kết, trách nhiệm, chuyên nghiệp [7]

KHAI MẠC NĂM DU LỊCH QUỐC GIA - HUẾ 2025:

Phát huy mạnh mẽ các giá trị di sản văn hóa để thúc đẩy du lịch

(VH). Đó là phát biểu chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ Mai Văn Chính tại Lễ khai mạc Năm Du lịch quốc gia - Huế 2025 với chủ đề "Huế - Kinh đô xưa, vận hội mới" do Bộ VHTTDL phối hợp TP Huế tổ chức tối qua 25.3. [6-7]

Chương trình nghệ thuật tại Lễ khai mạc Năm Du lịch quốc gia - Huế 2025 **Ảnh: N.HIẾU**

Biến văn hóa thành nguồn lực phát triển [8]

HÁT BẢ TRẠO HỘI AN:

Nghệ thuật truyền thống trong không gian du lịch bền vững [10]

Làm gì khi chèo đương đại chưa có "đất sống"? [11]

GIAN NAN CUỘC CHIẾN CHỐNG SÁCH GIÁO KHOA GIẢ, HỌC LIỆU ĐẠO NHÁI:

Sách giả, hại thật [12]

Bản lĩnh của nhà vô địch

[15]

Tương lai cho thế hệ vươn mình

● TÔ LÂM - Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng

Trong suốt tiến trình lịch sử dựng nước và giữ nước, thanh niên - thế hệ trẻ luôn giữ vị trí quan trọng, được ví như rường cột quyết định sự hưng thịnh của dân tộc. Trong mọi thời kỳ cách mạng từ khi có Đảng lãnh đạo đến nay, thanh niên luôn là lực lượng tiên phong, đóng vai trò nòng cốt, từ đấu tranh giành độc lập, thống nhất đất nước đến công cuộc đổi mới và phát triển kinh tế - xã hội. Có thể nói lịch sử của Đảng ta từ khi ra đời đến nay luôn có dấu ấn, thể hiện rõ vai trò của các thế hệ thanh niên ưu tú, xuất sắc của dân tộc. Các đồng chí Tổng bí thư đầu tiên, các nhà lãnh đạo tài ba của Đảng, các trí thức lớn của Việt Nam đều đã giữ các cương vị trọng trách ngay từ khi còn đang tuổi thanh niên.

Trong giai đoạn mới hiện nay, vai trò của lực lượng thanh niên càng trở nên quan trọng. Thanh niên là trụ cột để đưa đất nước vững bước vào kỷ nguyên mới, là nguồn lực chủ yếu để xây dựng và phát triển lực lượng sản xuất mới, đồng thời là đội ngũ tiên phong tham gia các lĩnh vực mới. Thanh niên là chủ nhân tương lai của đất nước, là nhân tố quan trọng trong xây dựng hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam.

Tổng Bí thư Tô Lâm phát biểu chỉ đạo tại Đại hội Đại biểu toàn quốc Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam lần thứ IX (tháng 12.2024) **Ảnh: VGP**

Thành tựu và thách thức

Sự trưởng thành, bền vững, thậm chí vận mệnh của đất nước phụ thuộc rất nhiều vào lực lượng thanh niên và thế hệ trẻ. Trong các cuộc kháng chiến thần thánh của dân tộc chống đế quốc, ngoại xâm giành độc lập, tự do, bảo vệ toàn vẹn chủ quyền, lãnh thổ thiêng liêng của Tổ quốc, hàng triệu triệu thanh niên đã dâng hiến tuổi thanh xuân "quyết tử cho Tổ quốc quyết sinh". Lịch sử dân tộc mãi mãi khắc ghi lớp lớp thanh niên ra trận "mà lòng phơi phới dậy tương lai" với tinh thần "vững vàng hơn dãy Trường Sơn", "Chưa hết giặc là ta chưa về". Trong chiến đấu, trong xây dựng và bảo vệ đất nước, chúng ta luôn thấy hình bóng của "Thanh niên ba sẵn sàng", "Phụ nữ ba đảm đang", "Năm xung phong", "Đâu cần thanh niên có, đâu khó có thanh niên", "Thanh niên đi đầu trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước" và "Thanh niên Việt Nam - Dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm"... Những năm gần đây, thế hệ trẻ Việt Nam đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng trên các lĩnh vực học thuật, thể thao và văn hóa, góp phần khẳng định vị thế đất nước trên trường quốc tế. Thanh niên Việt Nam liên tục giành được các giải thưởng uy tín trong các kỳ thi quốc tế về toán học, vật lý, hóa học, tin học, sáng tạo khoa học kỹ thuật, nghệ thuật… Những thành công này cho thấy trí tuệ và khả năng cạnh tranh mạnh mẽ của thanh niên Việt Nam trong môi trường toàn cầu hóa. Trong lĩnh vực thể thao, thanh niên cũng liên tục lập nên những dấu mốc đáng tự hào tại các giải đấu khu vực và thế giới, thể hiện rõ sức mạnh thể chất và tinh thần thi đấu kiên cường.

Về văn hóa, thế hệ trẻ đã và đang đóng vai trò quan trọng trong việc giữ gìn, bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc. Trong bối cảnh hội nhập quốc tế, nhiều giá trị văn hóa truyền thống của Việt Nam đã được quảng bá rộng rãi trên thế giới thông qua những nỗ lực không ngừng của các bạn trẻ trong các hoạt động giao lưu văn hóa quốc tế, các chương trình văn hóa nghệ thuật đa dạng và sáng tạo.

Tuy nhiên, bên cạnh những thành tựu đó, chúng ta cũng đang phải đối mặt với nhiều thách thức lớn. Chất lượng nguồn nhân lực Việt Nam, dù đã được nâng cao, nhưng vẫn còn khoảng cách khá xa so với các quốc gia phát triển, đặc biệt là ở khả năng sáng tạo, năng suất lao động, kỹ năng thực hành và trình độ ngoại ngữ. Hiện Việt Nam đã nằm trong nhóm 34 nền kinh tế lớn nhất thế giới, tuy nhiên năng suất lao động của ta hiện vẫn đứng thứ 117/181 nước/vùng lãnh thổ được thống kê, chỉ tương đương 11,4% so với Singapore, bằng 35,4% của Malaysia, chưa kể các quốc gia phát triển khác.

Trong những năm gần đây, cùng với sự phát triển của nền kinh tế, Việt Nam đã đạt được nhiều thành tựu đáng kể trong việc cải thiện chất lượng cuộc sống, giáo dục và y tế cho nhân dân. Tuy nhiên, khi xét đến thể chất, sức khỏe tổng thể và chiều cao trung bình của thanh niên, vẫn tồn tại một khoảng cách rõ rệt so với các nước trong khu vực và các nước phát triển trên thế giới. Chiều cao trung bình của nam giới ở Việt Nam trong lần khảo sát gần nhất vào năm 2020 là 168,1cm, nữ giới là 156,2cm, thấp hơn so với các nước trong khu vực như Thái Lan, Hàn Quốc và Nhật Bản. Tuổi thọ của người Việt Nam hiện nay là 74,5 năm, thấp hơn 5-10 năm so với Nhật Bản, Hàn Quốc, Đức. Tỷ lệ suy dinh dưỡng thấp còi ở Việt Nam (19,6%) cũng cao hơn nhiều so với các nước phát triển như Nhật Bản hay Singapore, cho thấy vấn đề dinh dưỡng từ nhỏ vẫn ảnh hưởng lâu dài đến thể chất thanh niên. Trong các cuộc thi đấu thể thao thành tích cao, Việt Nam có thể đạt thành tích tốt trong các môn đòi hỏi kỹ năng nhưng khó cạnh tranh được ở các môn yêu cầu sức mạnh và sức bền.

Một thách thức nữa là việc Việt Nam hiện đang bước vào giai đoạn cuối của thời kỳ dân số vàng trong khi hiện tượng già hóa dân số đang diễn ra với tốc độ rất nhanh. Năm 2011 tỷ lệ người từ 60 tuổi trở lên chiếm trên 10% tổng dân số, đến năm 2022, tỷ lệ này đã tăng lên khoảng 12,8%, tương đương khoảng 12,5 triệu người cao tuổi. Dự kiến đến năm 2036, tỷ lệ người cao tuổi sẽ đạt 20%, đồng nghĩa với việc Việt Nam bước vào giai đoạn dân số già. Khi dân số già đi, tỷ lệ người lao động giảm, số người phụ thuộc tăng lên, dẫn tới gánh nặng tài chính ngày càng cao cho nhóm dân số trong độ tuổi lao động. Hệ thống y tế và chăm sóc sức khỏe cũng sẽ chịu áp lực ngày càng lớn khi nhu cầu chăm sóc người cao tuổi tăng cao. Đây là thách thức lớn đối với việc hoạch định chiến lược phát triển bền vững để tận dụng hiệu quả nguồn nhân lực trẻ trước khi bước vào giai đoạn dân số già.

Trong bối cảnh toàn cầu hóa đang diễn ra ngày càng mạnh mẽ, bản sắc văn hóa dân tộc Việt Nam phải đối mặt với nguy cơ mai một đáng kể. Hiện tượng giao lưu, hội nhập văn hóa trên quy mô toàn cầu mang lại nhiều lợi ích về kinh tế và xã hội nhưng cũng đồng thời tạo ra những thách thức lớn trong việc bảo tồn và phát huy những giá trị văn hóa truyền thống. Các xu hướng văn hóa ngoại lai, nếu không được tiếp nhận một cách tỉnh táo và có chọn lọc, có thể làm lu mờ, thậm chí làm sói mòn những nét đẹp vốn có của văn hóa dân tộc. Một trong những biểu hiện rõ ràng nhất của vấn đề này chính là sự thay đổi trong lối sống và tư duy của giới trẻ. Nhiều thanh niên ngày nay dễ dàng tiếp nhận những giá trị mới, hiện đại từ bên ngoài mà ít quan tâm đến các giá trị truyền thống của dân tộc. Sự phổ biến của các phương tiện truyền thông, mạng xã hội và giải trí quốc tế khiến cho nhiều người trẻ ngày càng xa rời những giá trị văn hóa đặc trưng của dân tộc, như các loại hình nghệ thuật truyền thống, lễ hội dân gian, ẩm thực truyền thống, và cả những giá trị đạo đức, tinh thần đoàn kết cộng đồng vốn là nét đẹp riêng của người Việt. Tệ nạn xã hội, tỷ lệ phạm tội trong giới trẻ ngày càng diễn biến phức tạp và đang len lỏi vào đời sống của một bộ phận không nhỏ thanh, thiếu niên, làm suy yếu nòi giống của dân tộc.

Trong một thế giới đầy biến động

Thế giới đang bước vào một thời kỳ phát triển đột phá chưa từng có về công nghệ và khoa học kỹ thuật. Sự phát triển nhanh chóng và mạnh mẽ của trí tuệ nhân tạo, công nghệ sinh học, dữ liệu lớn và tự động hóa đang định hình mạnh mẽ, nhanh chóng cách thức làm việc, sinh hoạt và giao tiếp toàn cầu. Điều này đòi hỏi mỗi quốc gia, trong đó có Việt Nam, phải chuẩn bị kỹ lưỡng một thế hệ trẻ đáp ứng những tiêu chuẩn khắt khe về nguồn nhân lực để hội nhập và phát triển bền vững.

Về mặt trí tuệ, thế hệ trẻ Việt Nam ngày nay cần hơn bao giờ hết khả năng sáng tạo, tư duy phản biện và kỹ năng xử lý nhanh chóng những thay đổi về công nghệ. Thanh niên phải được đào tạo để trở thành những người tiên phong trong việc làm chủ công nghệ mới, có đủ năng lực nghiên cứu, phát triển và ứng dụng những thành tựu tiên tiến nhất vào thực tiễn. Đồng thời, thế hệ trẻ cần có tư duy toàn cầu, khả năng giao tiếp quốc tế và kỹ năng ngoại ngữ vượt trội để chủ động hội nhập vào môi trường quốc tế, cạnh tranh công bằng và hiệu quả với bạn bè thế giới.

Tuy nhiên, trí tuệ thôi là chưa đủ. Thể chất khỏe mạnh và bản lĩnh vững vàng cũng là điều kiện không thể thiếu để thế hệ trẻ có thể thích nghi và phát triển trong môi trường toàn cầu cạnh tranh ngày càng khốc liệt. Một thế hệ thanh niên khỏe mạnh về thể chất sẽ đảm bảo nguồn lực lao động chất lượng cao, góp phần vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước. Do đó, giáo dục thể chất cần được chú trọng hơn nữa, kết hợp với việc xây dựng hệ thống y tế cộng đồng và cơ sở vật chất thể thao hiện đại nhằm cải thiện sức khỏe tổng thể và nâng cao tầm vóc người Việt Nam.

Trong quá trình hội nhập quốc tế sâu rộng, thế hệ trẻ cũng cần được giáo dục, bồi dưỡng để luôn giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc. Văn hóa đóng vai trò là nền tảng tinh thần quan trọng trong quá trình phát triển toàn diện của thanh niên Việt Nam. Văn hóa không chỉ giúp định hình bản sắc quốc gia mà còn là sức mạnh mềm quan trọng, giúp Việt Nam khẳng định vị thế và hình ảnh trên trường quốc tế. Đồng thời, phẩm chất đạo đức tốt, tinh thần nhân văn sâu sắc và ý thức trách nhiệm xã hội cao phải được bồi dưỡng thường xuyên, nhằm xây dựng một thế hệ trẻ có đủ năng lực và nhân cách để đóng góp tích cực vào sự phát triển chung của xã hội và thế giới.

Thực tế cho thấy, các nước phát triển, các cường quốc thế giới và khu vực đều ưu tiên phát triển giáo dục toàn diện, tăng cường thể chất và bảo tồn, phát huy văn hóa dân tộc để tạo ra nguồn nhân lực chất lượng cao, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững. Chúng ta cần học tập và áp dụng linh hoạt những bài học quốc tế này

để xây dựng một thế hệ thanh niên xuất sắc, đảm bảo đất nước vững bước phát triển trong kỷ nguyên mới.

Trước vận hội mới của đất nước

Sau 80 năm lập nước và 50 năm hoàn toàn thống nhất đất nước và gần 40 năm thực hiện công cuộc đổi mới, đất nước ta đang bước vào giai đoạn có tính đột phá trong phát triển, mở ra những cơ hội nhưng đồng thời cũng đang đứng trước những thách thức chưa từng có. Đất nước hội nhập ngày càng sâu rộng vào nền kinh tế toàn cầu, đối diện với những biến đổi mạnh mẽ từ những đột phá về khoa học công nghệ và những biến động toàn cầu.

Hướng tới năm 2045, dấu mốc trọng đại kỷ niệm 100 năm thành lập nước, chúng ta đặt ra mục tiêu chiến lược là phải trở thành một nước phát triển, có thu nhập cao. Để đạt được điều đó, Việt Nam cần có một thế hệ trẻ không chỉ xuất sắc về trí tuệ mà còn vượt trội về thể chất, giàu bản sắc văn hóa, đủ khả năng cạnh tranh và sánh vai với các cường quốc năm châu, khẳng định vị thế đất nước trên trường quốc tế.

Quan điểm nhất quán của Đảng và Nhà nước ta là lấy con người làm nền tảng cho sự phát triển bền vững, vì con người vừa là mục đích cuối cùng, vừa là động lực chính thúc đẩy sự phát triển xã hội. Và, phát triển kinh tế - xã hội phải hướng tới mục tiêu thỏa mãn nhu cầu tinh thần và vật chất ngày càng cao hơn của nhân dân. Phát triển con người trở thành vấn đề trọng tâm và mang tính chiến lược quyết định sự thành công của đất nước. Vì vậy, công tác thanh niên là vấn đề sống còn của dân tộc, là một trong những nhân tố quyết định sự thành bại của cách mạng, là nhiệm vụ quan trọng của cả hệ thống chính trị và toàn xã hội. Đầu tư và phát triển thế hệ trẻ trở thành ưu tiên chiến lược hàng đầu trong giai đoạn mới. Xây dựng và nuôi dưỡng một thế hệ thanh niên mạnh mẽ, trí tuệ và văn minh chính là nền tảng vững chắc để Việt Nam không ngừng vươn lên, trở thành quốc gia phát triển, biểu tượng của khát vọng, sức mạnh và ý chí dân tộc.

Định hướng phát triển con người mới hướng tới năm 2045

Khoảng thời gian từ 2025 đến 2045 chỉ còn đúng 20 năm. Những em bé được sinh ra trong quãng thời gian này sẽ là lớp thanh - thiếu niên của thế hệ mới, là chủ nhân tương lai của đất nước Việt Nam phát triển hưng thịnh. Để hướng tới năm 2045 với tầm nhìn về một Việt Nam phát triển toàn diện, việc định hướng phát triển con người, đặc biệt là thế hệ trẻ, trở thành ưu tiên chiến lược. Trước hết, cần đầu tư mạnh mẽ vào giáo dục và đào tạo nhằm phát triển trí tuệ và tri thức. Hệ thống giáo dục phải được đổi mới sâu rộng, tập trung phát triển các kỹ năng sáng tạo, STEM (khoa học, công nghệ, kỹ thuật và toán học), ngoại ngữ, kỹ năng số và công nghệ hiện đại. Giáo dục trí tuệ cần đi đôi với giáo dục văn hóa, đạo đức và thẩm mỹ để hình thành những cá nhân toàn diện. Đồng thời, việc thúc đẩy tinh thần tự học, học tập suốt đời, xây dựng một xã hội học tập toàn diện cũng là nhiệm vụ then chốt. Để xây dựng lực lượng tinh hoa, chúng ta cũng cần có các chính sách đặc biệt để thu hút nhân tài trẻ trở về từ nước ngoài, xây dựng đội ngũ nhân lực có khả năng cạnh tranh toàn cầu.

Song song với giáo dục trí tuệ là chiến lược nâng cao sức khỏe và thể chất của người Việt. Cần khuyến khích phát triển thể thao học đường một cách bài bản và hiệu quả nhằm nâng cao tầm vóc người Việt Nam. Chúng ta cần đặt mục tiêu cụ thể đến năm 2045 là chiều cao trung bình của thanh niên Việt Nam phải đạt một mức nào đó ngang bằng với các nước phát triển trong khu vực. Để hiện thực hóa mục tiêu này, việc đẩy mạnh chăm sóc sức khỏe toàn dân và xây dựng các cơ sở hạ tầng thể thao hiện đại trở thành yêu cầu cấp thiết. Chúng ta cũng cần đặt mục tiêu tăng số lượng vận động viên thể thao thành tích cao, hướng tới giành huy chương tại các giải đấu lớn như ASIAD và Olympic, không chỉ ở các môn đòi hỏi kỹ năng mà cả các môn đòi hỏi thể lực, sức mạnh vượt trội.

Tổng Bí thư Tô Lâm tặng hoa chúc mừng Ủy ban Trung ương Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam khóa IX

Văn hóa là yếu tố không thể thiếu trong chiến lược phát triển con người. Chúng ta cần tiếp tục đầu tư bảo tồn và phát huy giá trị các di sản văn hóa, nghệ thuật, đồng thời đổi mới và hiện đại hóa để phù hợp với thời đại. Mục tiêu là xây dựng con người Việt Nam giàu bản sắc dân tộc: Yêu nước, nhân ái, sáng tạo, hội nhập mà không hòa tan. Việc thúc đẩy công nghiệp văn hóa, đưa văn hóa trở thành một động lực kinh tế và sức mạnh mềm quốc gia cũng cần được chú trọng.

Trong chiến lược phát triển dân số, chúng ta cần duy trì cơ cấu dân số hợp lý, tận dụng hiệu quả giai đoạn dân số vàng hiện nay trước khi bước vào thời kỳ dân số già. Chất lượng dân số cần được cải thiện thông qua các chương trình sức khỏe, dinh dưỡng và giáo dục toàn diện. Chính sách hỗ trợ các gia đình trẻ, khuyến khích mức sinh thay thế và chăm sóc sức khỏe toàn diện cho trẻ em cần được thực hiện đồng bộ.

Việc bồi dưỡng phẩm chất đạo đức, lý tưởng và khát vọng cống hiến trong thanh niên trở nên đặc biệt quan trọng. Chúng ta cần tạo môi trường để giới trẻ tham gia tích cực vào các lĩnh vực chuyển đổi số, kinh tế xanh và các dự án văn hóa quốc gia, đồng thời khuyến khích thanh niên hội nhập quốc tế sâu rộng. Qua đó, thanh niên không chỉ tiếp thu tinh hoa thế giới mà còn lan tỏa những giá trị văn hóa đặc sắc của Việt Nam ra quốc tế.

Để hiện thực hóa các mục tiêu lớn này, Đảng và Nhà nước sẽ đầu tư mạnh mẽ và toàn diện nguồn lực nhằm tạo điều kiện tốt nhất cho sự phát triển của thế hệ trẻ, đặc biệt là "Thế hệ vươn mình". Giáo dục, đào tạo, thể thao, văn hóa và chính sách dân số sẽ là những trọng tâm ưu tiên hàng đầu trong chiến lược quốc gia. Mỗi chính sách, mỗi chương trình hành động đều hướng tới mục tiêu nâng cao chất lượng cuộc sống và năng lực cạnh tranh quốc tế của thế hệ trẻ Việt Nam. Đảng và Nhà nước sẽ tiếp tục xây dựng, triển khai các cơ chế, chính sách tạo môi trường và điều kiện thuận lợi để thanh niên phát triển lành mạnh, toàn diện, hài hòa về đức - trí - thể - mỹ.

Cần nghiên cứu, xây dựng các nhóm chính sách đặc thù, phù hợp nhằm phát huy vai trò tiên phong của thanh niên trong lao động sản xuất, tham gia cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, đi đầu trong nghiên cứu và ứng dụng công nghệ, chuyển đổi số quốc gia, khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo; tích cực tham gia thực hiện các công trình, dự án phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng - an ninh và hội nhập quốc tế.

Đồng thời, cần tăng cường các giải pháp xây dựng nguồn nhân lực trẻ chất lượng cao; rà soát, sửa đổi và bổ sung các chính sách trọng điểm quốc gia dành cho tài năng trẻ; có những chính sách đột phá về học tập, phân luồng hướng nghiệp, đào tạo nghề, việc làm, nhà ở, các thiết chế văn hóa, thể thao cho thanh thiếu niên. Cần xác định những giải pháp cụ thể nhằm phòng ngừa, chống và giảm tỷ lệ tội phạm trong thanh niên; triển khai đồng bộ bộ chỉ số thống kê về thanh niên; xây dựng bộ tiêu chí vì sự phát triển thanh niên Việt Nam cấp tỉnh.

Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh cần tiếp tục đổi mới và nâng cao chất lượng, hiệu quả, nội dung, phương pháp hoạt động theo hướng gắn với mục tiêu phát triển của địa phương, đất nước, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân; coi trọng chiều sâu, hiệu quả thiết thực, bảo đảm tiếp cận sâu, rộng tới mọi tầng lớp thanh thiếu niên. Tổ chức Đoàn cần phát huy tinh thần cống hiến, vai trò xung kích của thanh niên trong phát triển kinh tế xã hội, bảo đảm quốc phòng an ninh, hội nhập quốc tế; phát triển khoa học công nghệ, khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số; bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch; tham gia phòng, chống, giảm tỷ lệ tội phạm trong thanh thiếu niên.

Bên cạnh sự hỗ trợ từ Đảng và Nhà nước và các tổ chức chính trị - xã hội, sự đồng hành, hợp tác từ gia đình, nhà trường và cộng đồng doanh nghiệp là yếu tố then chốt, không thể thiếu trong hành trình phát triển của thanh niên. Gia đình giữ vai trò nền tảng, nhà trường là nơi rèn luyện trí tuệ và nhân cách, còn các tổ chức, doanh nghiệp sẽ là môi trường lý tưởng để các bạn trẻ thể hiện năng lực sáng tạo, rèn luyện kỹ năng và tích lũy kinh nghiệm thực tế.

Hơn hết, chính thanh niên mới là lực lượng quyết định thành công của các mục tiêu, tầm nhìn này. Mọi thanh niên Việt Nam cần chủ động học tập, rèn luyện và không ngừng phấn đấu để khẳng định bản thân. Thế hệ trẻ cần tự tin bước ra thế giới, mang theo hành trang là tri thức sâu rộng, thể chất khỏe mạnh và tâm hồn giàu bản sắc văn hóa Việt Nam, đồng thời phải rèn luyện bản thân trở thành những công dân toàn cầu mang hồn Việt, góp phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Với tầm nhìn đó, dịp kỷ niệm 100 năm ngày thành lập nước sẽ là cột mốc quan trọng mà đất nước ta hướng tới với niềm tự hào và kỳ vọng. Trên chặng đường 20 năm tiếp theo hướng tới cột mốc đó, chúng ta cùng chia sẻ chung một khát vọng: Xây dựng thế hệ thanh niên Việt Nam bản lĩnh, tiến bộ, xuất sắc về trí tuệ, vượt trội về thể chất và đậm đà bản sắc văn hóa, đủ sức tự tin sánh vai cùng bạn bè quốc tế, góp phần đưa đất nước vươn tới hùng cường và phát triển.

T.L

Ngao ngán khi đi qua tỉnh lộ 4B

Bài, ảnh: NGUYỄN LINH

Tuyến đường tỉnh lộ 4B, đoạn chạy qua 4 xã, phường của TP Sầm Sơn và xã Quảng Hải, huyện Quảng Xương (Thanh Hóa) dài hơn 6 km rơi vào cảnh hư hỏng, xuống cấp trầm trọng, hàng trăm "ổ gà", "ổ voi" xuất hiện, gây mất an toàn giao thông khiến người dân chỉ biết lắc đầu ngao ngán khi có việc cần đi qua đây.

Đã nhiều năm nay, bà con các xã Quảng Hải (huyện Quảng Xương), xã Đại Hùng, Quảng Minh và phường Quảng Vinh, Quảng Châu (TP Sầm Sơn) sinh sống dọc con đường tỉnh lộ 4B quá quen với cảnh đường giao thông xuống cấp, hư hỏng kéo dài, tiềm ẩn nhiều nguy cơ cao xảy ra tai nạn giao thông nhưng chưa thấy đơn vị liên quan vào cuộc nâng cấp, đầu tư. Đã vậy, thời gian gần đây do quá trình chở vật liệu, đất san lấp để phục vụ việc thi công xây dựng một số công trình, dự án trên địa bàn các xã làm cho tuyến đường càng thêm xuống cấp trầm trọng hơn.

Trước nội dung phản ánh nêu trên, phóng viên *Văn Hóa* đã có mặt tại tuyến đường trên để ghi nhận thực tế. Theo đó, xã Quảng Hải, có 1,8 km tuyến đường 4B chạy qua và đã bị hư hỏng nặng suốt hơn 10 năm trở lại đây. Trong cơn mưa nặng hạt, mặt đường nhựa đã bị bong tróc, đứt gãy, tạo nên các "ổ trâu", "ổ voi" giăng khắp mặt đường. Đây là con đường giao thông nối với các xã ven biển đang phát triển hạ tầng về du lịch nên lượng xe cộ và người di chuyển qua lại rất nhiều, nên đường đã hư… càng thêm nát. Theo người dân sinh sống 2 bên đường cho biết, suốt nhiều năm qua, cuộc sống của bà con nhân dân trong xã đã phải gắn liền với tuyến đường "đau khổ" này. Trời nắng thì bụi mù mịt từ mặt đường bay lên, xô vào phủ kín các khu dân cư ven đường, trời mưa thì mặt đường tạo thành muôn vàn những chiếc hố nhỏ chứa đầy nước bùn, chờ người đi qua để "sập bẫy". Những hệ lụy trên đã gây ra ảnh hưởng lớn đối với môi trường sống cũng như sự phát triển kinh tế của người dân.

Ông Đới Văn Dũng, sống tại tuyến đường này nhiều năm, bày tỏ sự ngao ngán vì những "ổ voi" đọng đầy nước trên đường ở ngay trước nhà: "Tuyến đường này xe ô tô đi lại nhiều, trong đó có cả xe ben chở cát, sạn xây dựng các công trình chạy liên tục nên bị băm nát thường xuyên. Mỗi lần mưa là các "ổ gà", "ổ voi" biến thành những ao nước trên đường. Nhiều người đi xe máy đã té ngã vì bị sụp hố nước trên đường này. Chúng tôi đã nhiều lần kiến nghị, đưa ý kiến tại các cuộc tiếp xúc cử tri, họp dân... nhưng đến nay tình hình vẫn không được cải thiện".

Cũng trong tình cảnh tương tự, người dân tại các xã: Đại Hùng, Quảng Minh… thuộc TP Sầm Sơn bức xúc, gần chục năm nay sình lầy, trơn trượt, "ổ gà", "ổ voi" xuất hiện. Ngay cả việc đưa đón học sinh đi học hằng ngày cũng rất nguy hiểm, đến nơi quần áo bị dính đầy nước bùn. "Bà con kiến nghị nhiều lần rồi, mà cả chục năm nay chẳng ai quan tâm. Bà con chỉ mong có được con đường để người dân đi lại, chứ ở ngay một trong những trung tâm du lịch lớn của cả nước mà con đường lầy lội như vậy là không ổn rồi", một người dân ở xã Đại Hùng chia sẻ.

Theo quan sát của *Văn Hóa*, tình trạng mặt đường 4B bị xe tải và các phương tiện giao thông khác "băm" nham nhở, đặc biệt là đoạn chạy qua xã Đại Hùng dài khoảng 2,5km. Trên suốt tuyến cũng là các "ổ trâu", "ổ voi" giăng khắp mặt đường, gây cản trở cho người đi đường. Do không chịu nổi tình trạng bị bánh xe hắt nước bùn vào nhà mỗi khi trời mưa, nhiều hộ dân ở hai bên đường đã phải tự lấy đất, đá "trám" các hố nước trên mặt đường nhưng không xuể. "Những ngày mưa mặt đường lầy lội, trơn trượt, thanh niên khỏe còn đi lại được, còn người già, trẻ nhỏ đi lại rất vất vả, nhiều khi ngã chổng vó ra đường", một người dân hài hước chia sẻ.

Tuyến đường tỉnh lộ 4B, đoạn chạy qua 4 xã, phường của TP Sầm Sơn và xã Quảng Hải, huyện Quảng Xương xuống cấp trầm trọng

Người dân ngao ngán khi đi qua tuyến đường này

Trước tình trạng xuống cấp gây khó khăn trong việc đi lại của người dân, trao đổi với *Văn Hóa*, ông Văn Doãn Chung, Chủ tịch UBND xã Quảng Hải cho biết, thực trạng đoạn đường qua xã đã bị xuống cấp suốt hơn 10 năm qua và gây ảnh hưởng không nhỏ đến cuộc sống cũng như sự phát triển kinh tế của người dân trong xã. Ông Chung cũng cho biết thêm, hiện nay dự án nâng cấp cải tạo 1,8 km đường 4B, đoạn qua xã Quảng Hải, do UBND huyện làm chủ đầu tư đã được phê duyệt và lựa chọn xong nhà thầu thi công. Theo đó, dự án có tổng mức đầu tư là 15,9 tỉ đồng, mặt đường được mở rộng và được thiết kế hệ thống mương thoát nước dọc hai bên ta luy đường.

Đối với 2,5 km đường 4B đoạn đi qua xã Đại Hùng (TP Sầm Sơn), theo tìm hiểu của *Văn Hóa*, đến nay vẫn chưa thấy có tín hiệu nào cho thấy sẽ được sửa chữa, nâng cấp trong thời gian sắp tới. Mặc dù, địa phương cũng đã nhiều lần có kiến nghị. Theo chia sẻ của lãnh đạo TP Sầm Sơn, nguyên nhân chính dẫn đến việc đoạn đường qua xã Đại Hùng chưa được đưa vào dự án là do đoạn đường 4B nằm trong quy hoạch của Dự án đường phía Tây Sầm Sơn 1 nên sẽ không đưa vào dự án thi công trong đợt này. "Sắp tới, khi dự án mới được khởi động, chắc chắn đoạn đường qua xã Đại Hùng sẽ được nâng cấp và mở rộng", một lãnh đạo TP Sầm Sơn cho hay. ■

Cao Bằng bảo tồn và phát triển Công viên địa chất toàn cầu

Sở VHTTDL tỉnh Cao Bằng vừa tổ chức hội nghị triển khai công tác du lịch và Công viên địa chất (CVĐC) toàn cầu UNESCO Non nước Cao Bằng năm 2025.

Năm 2024, công tác quy hoạch, đầu tư du lịch trên địa bàn tỉnh được coi trọng. Thực hiện quy hoạch du lịch nằm trong tổng thể và phù hợp với quy hoạch phát triển kinh tế - xã hội địa phương; đẩy mạnh khuyến khích đầu tư các dự án thuộc danh mục dự án kêu gọi thu hút đầu tư trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2022-2025. Sản phẩm du lịch được quan tâm đầu tư, xây dựng được một số sản phẩm du lịch mới, độc đáo, cơ bản đáp ứng nhu cầu của thị trường. Công tác bảo tồn, tôn tạo, phát huy các giá trị văn hóa gắn với phát triển du lịch được quan tâm thực hiện. Hoạt động kinh doanh dịch vụ du lịch có bước chuyển biến theo hướng chuyên nghiệp, chất lượng.

Công tác xây dựng, bảo tồn và phát triển CVĐC đã đạt được nhiều kết quả tích cực; phối hợp tổ chức thành công Hội nghị quốc tế lần thứ 8 của Mạng lưới CVĐC toàn cầu UNESCO khu vực châu Á - Thái Bình Dương năm 2024, để lại ấn tượng tốt đẹp với các tổ chức quốc tế, các địa phương tỉnh bạn. Công tác đảm bảo môi trường du lịch được thường xuyên kiểm tra, giám sát. Nguồn nhân lực du lịch từng bước được bổ sung, chất lượng nguồn nhân lực dần được nâng cao.

Năm 2025, Tiểu Ban Du lịch - Dịch vụ tiếp tục tăng cường sự lãnh đạo của cấp ủy đảng, chính quyền địa phương, sự chỉ đạo sát sao của Ban Chỉ đạo tạo sự đồng thuận, nhất quán trong quá trình tổ chức triển khai nhiệm vụ; tăng cường công tác tuyên truyền, quản lý, kiểm tra, giám sát các hoạt động du lịch; khuyến khích các địa phương, doanh nghiệp tăng cường liên kết hợp tác, thúc đẩy xúc tiến quảng bá, thu hút đầu tư, phát triển sản phẩm mới; triển khai các hoạt động truyền thông hỗ trợ phát triển du lịch nông thôn, vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi; kêu gọi thu hút đầu tư theo danh mục các dự án đầu tư thuộc lĩnh vực du lịch, thương mại, dịch vụ; tiếp tục nghiên cứu, phát triển các sản phẩm du lịch đặc sắc; xây dựng và tổ chức thực hiện hiệu quả kế hoạch về công tác xây dựng và phát triển CVĐC toàn cầu UNESCO Non nước Cao Bằng giai đoạn 2026-2030, nhiệm vụ tái thẩm định danh hiệu CVĐC năm 2025; tiếp tục đẩy mạnh chuyển đổi số trong lĩnh vực du lịch, tăng cường công tác liên kết trong đào tạo nhân lực du lịch, nhằm nâng cao chất lượng các lớp đào tạo, bồi dưỡng về nhân lực du lịch.

LAN HƯƠNG

Để lan tỏa hình ảnh đẹp của người Hà Nội

● THẢO LAM

Làm sao để nâng cao hiệu quả báo chí, truyền thông tham gia xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh; ứng dụng công nghệ số như thế nào trong việc tuyên truyền, tôn vinh, lan tỏa những tấm gương người tốt, việc tốt, gương điển hình tiên tiến và xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh… là những vấn đề được các nhà quản lý, nhà báo, nhà văn hóa đưa ra tại Hội nghị tọa đàm "Báo chí, truyền thông tham gia xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh" vừa diễn ra tại Hà Nội.

Thực hiện tốt 2 bộ Quy tắc ứng xử của TP Hà Nội

Hội nghị do Ban Tuyên giáo và Dân vận Thành ủy Hà Nội phối hợp cùng Hội Nhà báo TP Hà Nội và Báo *Tuổi trẻ Thủ đô* tổ chức nhằm làm rõ vai trò của báo chí, truyền thông trong việc xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh; định hướng chiến lược phát triển văn hóa. Đồng thời thảo luận các giải pháp đổi mới nội dung, phương thức tuyên truyền phù hợp với xu thế thời đại số.

Phát biểu tại Hội nghị, ông Nguyễn Huy Cường, Phó trưởng Ban Tuyên giáo và Dân vận Thành ủy Hà Nội cho rằng, việc thực hiện 2 bộ Quy tắc ứng xử, nhất là ứng xử nơi công cộng chưa có chuyển biến mạnh mẽ. Tuy nhiên, trong nhận thức, một số cấp ủy đảng, chính quyền, trước hết là người đứng đầu còn xem nhẹ giá trị văn hóa, giá trị con người Hà Nội trong phát triển mọi mặt đời sống xã hội; còn thiên về các giá trị kinh tế, chưa chú ý tới nhân tố văn hóa và con người trong xây dựng và thực hiện các quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội. Cùng với đó là tình trạng suy thoái tư tưởng, đạo đức lối sống, đặc biệt là trong một bộ phận cán bộ, đảng viên chưa được ngăn chặn, đẩy lùi, có nguy cơ làm mai một vẻ đẹp thanh lịch, hào hoa của người Hà Nội, hạn chế tinh thần tận tâm, tận lực cống hiến xây dựng Thủ đô.

Theo Ths Nguyễn Ngọc Thanh, Vụ trưởng, Trưởng Ban Nhân dân Điện tử báo *Nhân dân*, không phải ngẫu nhiên mà Hà Nội quyết tâm và đi đầu trong việc xây dựng và triển khai thực hiện "Quy tắc ứng xử nơi công cộng trên địa bàn TP Hà Nội". Và sau 7 năm triển khai thực hiện trên toàn bộ 30 quận, huyện, thị xã của Hà Nội đã mang lại những thay đổi rõ nét. Những khẩu hiệu "Nhường ghế cho người già, trẻ nhỏ và phụ nữ có thai" trên các chuyến xe bus, những ghế đá quanh hồ Hoàn Kiếm, Hồ Tây không còn bị chiếm dụng là nơi bán hàng nước của một số cá nhân, những ứng xử văn minh, lịch sự tại các di tích văn hóa… được lan tỏa mọi lúc mọi nơi, duy trì thường xuyên và lâu dài nhằm hình thành thói quen trong ứng xử hằng ngày của người Hà Nội. "Rõ ràng, việc hình thành, xây dựng, định hướng chuẩn mực văn hóa, thực hiện tốt các quy tắc ứng xử là công việc lâu dài, phức tạp, muốn thành công phải có sự vào cuộc đồng bộ của nhiều Bộ, ngành, tổ chức, trong đó có lực lượng báo chí cả nước. Báo chí góp phần lan tỏa những hành vi ứng xử văn hóa một cách sâu rộng, tạo hiệu ứng tôn vinh, làm theo những giá trị văn hóa ứng xử tốt đẹp trong cộng đồng, trong gia đình và trong toàn xã hội...", ông Nguyễn Ngọc Thanh nhấn mạnh.

Cần phát triển công nghệ

Ở một góc nhìn khác, ông Phùng Công Sưởng, Tổng Biên tập báo *Tiền phong* đặt vấn đề, địa giới hành chính của Hà Nội đã mở rộng, khi mà chúng ta chấp nhận một Hà Nội lớn mạnh, một Hà Nội cởi mở thì chúng ta có thể chấp nhận một Hà Nội rất đa dạng về văn hóa. Với vai trò của báo chí là tuyên truyền, giáo dục, định hướng, thậm chí là đánh giá và phản biện, trong đó cần tăng cường tuyên truyền giáo dục thay đổi hành vi. Nếu chúng ta chọn nơi để tạo dựng văn hóa người Hà Nội trong tương lai thì cần chú trọng đến tuyên truyền giáo dục trong gia đình và nhà trường. Từ ứng xử trong gia đình đến ứng xử ngoài xã hội rồi giao tiếp với công cộng bao gồm từ ngữ, lời nói, hành vi… tất cả cái đó là phần cấu tạo ra được cái nét đặc trưng văn hóa người Hà Nội.

Liên quan đến việc lan tỏa hình ảnh và giá trị người Hà Nội thanh lịch trên các nền tảng số như mạng xã hội, ứng dụng di động của các cơ quan báo chí, của người nổi tiếng hay người dân, nhà báo Đồng Mạnh Hùng, Trưởng ban Thư ký, Đài *Tiếng nói Việt Nam* bày tỏ: "Việc truyền thông trên báo chí đã đạt được độ phủ rộng, nhưng nội dung một số sản phẩm báo chí chưa thực sự hấp dẫn và chưa theo kịp sự thay đổi của công chúng, đặc biệt là giới trẻ. Hiện trên mạng xã hội có rất nhiều trang về Hà Nội. Các trang này chia sẻ thông tin người Hà Nội thanh lịch thì ít mà hình ảnh người Hà Nội xấu xí thì nhiều, khiến công chúng bị tung hỏa mù". Vì vậy, ông Hùng cho rằng, các cơ quan báo chí phải tận dụng nền tảng số nhiều hơn nữa, cần tạo ra những kênh truyền thông trên mạng xã hội mạnh để lan tỏa những nét đẹp của văn hóa Hà Nội, chiến thắng những thông tin tiêu cực.

Đoàn công tác liên ngành của TP Hà Nội kiểm tra việc thực hiện bộ Quy tắc ứng xử nơi công cộng tại chợ Xuân Đỉnh 2 (quận Bắc Từ Liêm) **Ảnh: LY LY**

Đồng quan điểm, nhà báo Nguyễn Anh Vũ, Tổng Biên tập báo *Văn Hóa* khẳng định: "Các cơ quan báo chí cần phát triển công nghệ, đa nền tảng để lan tỏa tốt hơn các chuẩn mực về ứng xử văn hóa, tuyên truyền hành động đẹp, đồng thời phản ánh hành vi lệch chuẩn. Lâu nay, hành vi đẹp thì lan tỏa yếu nhưng đưa hành vi xấu thì lan tỏa rất mạnh trên mạng xã hội". Theo ông Nguyễn Anh Vũ, trong hệ giá trị người Hà Nội không thể thoát ra khỏi hệ giá trị con người Việt Nam, rộng hơn nữa là hệ giá trị quốc gia. Hệ giá trị của người Hà Nội và hệ giá trị người Việt Nam có những điểm chung nhưng cũng có những điểm khác biệt tạo ra "chất" người Hà Nội. Những khí chất khác biệt của người Hà Nội đó là sự tinh tế, nhẹ nhàng từ lối sống, ẩm thực, ứng xử… Tuy nhiên, trong thực tế đã có ít nhiều sự pha trộn và "chất" đó đang mất dần, mà không thể đổ lỗi cho sự di dân từ các địa phương khác. Vì vậy, trước hết báo chí, truyền thông cần tập trung vào tuyên truyền phổ biến những chuẩn mực văn hóa, nêu gương người tốt, ứng xử có văn hóa trong cộng đồng; phê phán, lên án hành vi thiếu văn minh…

Các ý kiến tâm huyết của các nhà quản lý, chuyên gia báo chí, truyền thông, nhà văn hóa… đã đóng góp những giải pháp sáng tạo, thiết thực để báo chí, truyền thông phát huy sứ mệnh của mình trong công cuộc xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh. ■

TP.HCM - Thành tựu 50 năm xây dựng, bảo vệ và phát triển

Hôm qua 25.3, Thành ủy, HĐND, UBND, Ủy ban MTTQ Việt Nam TP.HCM tổ chức Hội thảo khoa học "TP.HCM - Thành tựu 50 năm xây dựng, bảo vệ và phát triển".

Phát biểu tại Hội thảo, Phó Bí thư Thường trực Thành ủy TP.HCM Nguyễn Thanh Nghị nhấn mạnh, cách đây 50 năm, dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam quang vinh, Đảng bộ và nhân dân Sài Gòn - Chợ Lớn - Gia Định đã cùng quân dân cả nước làm nên Đại thắng mùa Xuân ngày 30.4.1975, Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, mở ra kỷ nguyên mới, kỷ nguyên thống nhất và đổi mới đất nước.

Theo Phó Bí thư Thường trực Thành ủy, sau ngày 30.4.1975, TP.HCM đã không ngừng nỗ lực khắc phục khó khăn để phát triển, trở thành trung tâm kinh tế, tài chính, thương mại, văn hóa, khoa học - công nghệ và giáo dục - đào tạo của vùng kinh tế trọng điểm phía Nam và cả nước. Thành phố đã từng bước chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng tích cực, chú trọng đổi mới mô hình tăng trưởng, ứng dụng khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo.

Phó Bí thư Nguyễn Thanh Nghị khẳng định, thành tựu 50 năm xây dựng và phát triển TP.HCM là nhờ sự lãnh đạo xuyên suốt của Trung ương Đảng, sự ủng hộ của các Bộ, ngành, đoàn thể và công sức của các lãnh đạo, cán bộ, chiến sĩ qua các thời kỳ cùng sự chung tay của nhân dân thành phố. Thành tựu này đã giúp Thành phố có diện mạo mới, sức sống mới, tầm vóc mới, trở thành một Thành phố văn minh, hiện đại và nghĩa tình.

Các ý kiến tại hội thảo tập trung vào việc phát huy giá trị lịch sử và bài học từ Đại thắng mùa Xuân 1975, nhấn mạnh thành tựu 50 năm phát triển của TP.HCM trên các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, giáo dục, khoa học - công nghệ. TP.HCM giữ vững vai trò trung tâm quan trọng của cả nước, với mục tiêu trở thành trung tâm kinh tế, tài chính, dịch vụ, giáo dục - đào tạo và đổi mới sáng tạo của khu vực Đông Nam Á và thế giới. Các ý kiến cũng chỉ ra những tồn tại cần khắc phục và đề xuất giải pháp đột phá, khai thác tiềm năng, lợi thế của Thành phố, khơi dậy lòng tự hào và tinh thần sáng tạo của nhân dân TP.HCM trong thời gian tới.

THÙY TRANG

NĂM DU LỊCH QUỐC GIA
HUẾ 2025
VISIT VIET NAM YEAR - HUE 2025

HUẾ - KINH ĐÔ XƯA, VẬN HỘI MỚI

Hue - Ancient Capital, New Horizons

KHAI MẠC NĂM DU LỊCH QUỐC GIA - HUẾ 2025:

Phát huy mạnh mẽ các giá trị di sản văn hóa để thúc đẩy du lịch

● **SƠN THÙY; ảnh: N.HIẾU**

Đó là phát biểu chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ Mai Văn Chính tại Lễ khai mạc Năm Du lịch quốc gia - Huế 2025 với chủ đề "Huế - Kinh đô xưa, vận hội mới" do Bộ VHTTDL phối hợp TP Huế tổ chức tối qua 25.3. Đây là lần thứ hai Huế đăng cai tổ chức Năm Du lịch quốc gia, mở ra cơ hội vàng cho địa phương bứt phá, phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn.

Dự lễ khai mạc có Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư Trần Cẩm Tú; Phó Chủ tịch Quốc hội Vũ Hồng Thanh; Phó Thủ tướng Chính phủ Mai Văn Chính; Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng; Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong cùng đại diện các Bộ, ngành Trung ương; đại diện các tổ chức quốc tế, các địa phương trong nước; lãnh đạo và đông đảo nhân dân, du khách tại TP Huế.

Góp phần thúc đẩy phát triển du lịch

Phát biểu khai mạc, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng khẳng định: "Thực hiện nhiệm vụ Chính phủ giao về việc tổ chức Năm Du lịch quốc gia luân phiên hằng năm giữa các tỉnh, thành phố trên cả nước, đến nay qua 21 kỳ tổ chức thành công, đã góp phần quan trọng thúc đẩy phát triển du lịch nội địa, thu hút đông đảo khách du lịch quốc tế, quảng bá hình ảnh đất nước Việt Nam "an toàn, thân thiện, hiền hòa, mến khách, hội nhập và phát triển" ra thế giới".

Năm Du lịch quốc gia trở lại Huế lần thứ hai, trong thời điểm Đảng bộ, chính quyền và nhân dân các dân tộc nơi đây vinh dự và tự hào khi tỉnh Thừa Thừa Huế chính thức trở thành thành phố trực thuộc Trung ương. TP Huế nỗ lực cùng với Bộ VHTTDL tổ chức lễ khai mạc Năm Du lịch quốc gia - Huế 2025 với chủ đề "Huế - Kinh đô xưa, vận hội mới".

Trong quá trình xây dựng và phát triển đất nước, TP Huế luôn giữ vai trò và vị thế quan trọng. Huế là vùng đất địa linh nhân kiệt, có bề dày lịch sử, văn hóa được hình thành và phát triển qua dòng chảy gần 720 năm của vùng đất Thuận Hóa - Phú Xuân - Huế; chứa đựng tinh hoa, giá trị biểu trưng trí tuệ và văn minh của dân tộc Việt Nam với 8 di sản được UNESCO ghi danh, trong đó có "Nhã nhạc cung đình Huế" đã vang danh trên bản đồ văn hóa nhân loại, góp phần khẳng định giá trị trường tồn của nền nghệ thuật truyền thống Việt Nam. Cùng với đó, Huế còn có hệ thống đồ sộ di tích, danh lam thắng cảnh, các lễ hội, làng nghề truyền thống, tinh hoa ẩm thực cung đình Huế… đã tạo nên một bức tranh văn hóa đa sắc màu, thu hút du khách trong nước và quốc tế.

Năm Du lịch quốc gia - Huế 2025 diễn ra với nhiều hoạt động sôi nổi

Bộ VHTTDL, các Bộ, ngành, TP Huế và các địa phương trên cả nước tiếp tục phát huy, thực hiện tốt việc triển khai những giải pháp tổng thể, đồng bộ về quy hoạch, thu hút đầu tư nhằm tạo ra những sản phẩm du lịch khác biệt và đẳng cấp gắn kết với các giá trị di sản văn hóa đặc sắc. Đẩy mạnh chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ để truyền thông, quảng bá hiệu quả du lịch Huế nói riêng và vùng duyên hải miền Trung nói chung, cũng như cả nước.

(Phó Thủ tướng Chính phủ MAI VĂN CHÍNH)

Bộ VHTTDL trân trọng đề nghị các địa phương, cộng đồng doanh nghiệp, các nhà đầu tư và toàn thể nhân dân phát huy năng lực sáng tạo, giải phóng sức sản xuất, hình thành những giá trị tốt đẹp, có khả năng kết nối mạnh mẽ các trụ cột kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, khoa học để thực hiện các chỉ đạo của lãnh đạo Đảng, Nhà nước và Chính phủ, triển khai hiệu quả Nghị quyết số 08-NQ/TW về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn.

(Bộ trưởng Bộ VHTTDL NGUYỄN VĂN HÙNG)

Chương trình nghệ thuật tại Lễ Khai mạc

tại TP Huế và nhiều tỉnh, thành phố trong cả nước, theo hướng "kết hợp sức mạnh, nhân lên lợi thế, khơi nguồn thành công". Trong đó, hướng tới tổ chức thiết thực, có sức lan tỏa các sự kiện hưởng ứng như: Tuần lễ văn hóa - du lịch; lễ hội ẩm thực; các hoạt động nghệ thuật "đa dạng về loại hình - đặc sắc về nội dung"... Đặc biệt, chuyển hóa các giá trị tài sản văn hóa, công nghiệp văn hóa thành nguồn lực, động lực cho sự phát triển của du lịch.

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cho biết: "Trong các tháng quý I năm 2025, du lịch Việt Nam đã đón trên 4 triệu lượt khách quốc tế, tăng 30% so với cùng kỳ năm 2024; phục vụ gần 30 triệu lượt khách nội địa, doanh thu từ du lịch ước đạt gần 200.000 tỉ đồng. Đây là một tín hiệu tích cực, khẳng định sức hút của Việt Nam trên bản đồ du lịch thế giới".

Để hoàn thành mục tiêu mà Chính phủ giao năm 2025 đón 22-23 triệu lượt khách quốc tế và phục vụ 120-130 triệu lượt khách du lịch nội địa; đưa Việt Nam trở thành địa chỉ hấp dẫn về giao lưu văn hóa, thể thao và du lịch quốc tế; góp phần thực hiện thắng lợi Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội với mục tiêu tăng trưởng đạt 8% trở lên, Bộ VHTTDL đã, đang và sẽ chủ động phối hợp thường xuyên, chặt chẽ với các Bộ, ngành, TP Huế và các tỉnh, thành phố, cộng đồng doanh nghiệp. Trong đó, tập trung các nội dung: Sớm hình thành hệ sinh thái du lịch thông minh gắn với chuyển đổi số toàn diện, tăng cường kết nối, hỗ trợ và lấy trải nghiệm của khách du lịch làm trung tâm; phát động phong trào thi đua "Dịch vụ chuyên nghiệp, phục vụ ân cần, ứng xử văn minh, môi trường xanh sạch", mang đến "Nụ cười du lịch Việt Nam". Phát triển sản phẩm, dịch vụ du lịch đa dạng, độc đáo trên cơ sở tiềm năng khác biệt, gắn với phát huy giá trị di sản và bản sắc văn hóa dân tộc phù hợp với xu hướng mới. Hoàn thiện hạ tầng giao thông kết nối điểm đến; tập trung xúc tiến quảng bá theo chiến dịch trọng điểm, tận dụng tối đa sức mạnh truyền thông; thúc đẩy hợp tác du lịch song phương, hợp tác thông qua các tổ chức quốc tế trong lĩnh vực du lịch...

"Bộ VHTTDL trân trọng đề nghị các địa phương, cộng đồng doanh nghiệp, các nhà đầu tư và toàn thể nhân dân phát huy năng lực sáng tạo, giải phóng sức sản xuất, hình thành những giá trị tốt đẹp, có khả năng kết nối mạnh mẽ các trụ cột kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, khoa học để thực hiện các chỉ đạo của lãnh đạo Đảng, Nhà nước và Chính phủ, triển khai hiệu quả Nghị quyết số 08-NQ/TW về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn", Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng nhấn mạnh.

Huế phải là điểm nhấn thu hút du khách

Phát biểu chỉ đạo tại Lễ khai mạc, Phó Thủ tướng Chính phủ Mai Văn Chính khẳng định: "Đảng và Nhà nước ta luôn quan tâm, chỉ đạo ngành Du lịch phát huy tốt nhất tiềm năng con người, văn hóa và thiên nhiên, lợi thế về biển, đảo, các thế mạnh sẵn có để phát triển du lịch thành ngành kinh tế mũi nhọn. Trong hai năm 2023 và 2024, du lịch Việt Nam đã phục hồi ngoạn mục và kỳ vọng sẽ tiếp tục trở lại mạnh mẽ trong năm 2025 với mục tiêu đón 22-23 triệu lượt khách quốc tế, 120-130 triệu lượt khách nội địa, phấn đấu tổng doanh thu từ du lịch đạt khoảng 1 triệu tỉ đồng. Huế đã hai lần vinh dự được chọn đăng cai tổ chức Năm Du lịch quốc gia (năm 2012 và 2025), không chỉ là sự ghi nhận vị thế của vùng đất này trên bản đồ du lịch Việt Nam và thế giới, mà còn thể hiện sự quan tâm, trách nhiệm của Đảng, Nhà nước và các cơ quan Trung ương đối với TP Huế trong phát triển kinh tế - xã hội nói chung và phát triển du lịch nói riêng".

Lễ khai mạc Năm Du lịch quốc gia - Huế 2025 được tổ chức tại sân khấu bán thực cảnh ven sông Hương thơ mộng, thu hút hơn 5.000 khán giả. Sau tiết mục khai từ "Đêm sông Hương lung linh những sắc màu", chương trình nghệ thuật khai mạc với chủ đề "Lời tự tình dòng sông" đã đưa người xem qua những vùng đất giàu bản sắc văn hóa của Việt Nam. Mở đầu là dòng sông Hương mang biết bao trầm tích văn hóa; để từ đó mở ra các dòng sông nổi tiếng của những vùng miền: Sông Đà của vùng Tây Bắc, sông Hồng gắn với kinh đô Thăng Long xưa, sông Pô Cô của đại ngàn Tây Nguyên, sông Cửu Long ở Nam Bộ.

Phó Thủ tướng Mai Văn Chính đề nghị, thời gian tới ngành Du lịch cần quán triệt chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Chỉ thị số 08/CT-TTg ngày 23.2.2024 về phát triển du lịch toàn diện, nhanh và bền vững với phương châm "Sản phẩm đặc sắc - Dịch vụ chuyên nghiệp - Thủ tục thuận tiện, đơn giản - Giá cả phù hợp - Môi trường vệ sinh sạch, đẹp - Điểm đến an toàn, văn minh, thân thiện".

Phó Thủ tướng Mai Văn Chính cũng đề nghị Bộ VHTTDL, các Bộ, ngành, TP Huế và các địa phương trên cả nước tiếp tục phát huy, thực hiện tốt việc triển khai những giải pháp tổng thể, đồng bộ về quy hoạch, thu hút đầu tư nhằm tạo ra những sản phẩm du lịch khác biệt và đẳng cấp gắn kết với các giá trị di sản văn hóa đặc sắc. Đẩy mạnh chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ để truyền thông, quảng bá hiệu quả du lịch Huế nói riêng và vùng duyên hải miền Trung nói chung, cũng như cả nước. Chú trọng xây dựng môi trường du lịch văn minh, thân thiện và bền vững; thúc đẩy chuyển đổi xanh; phát huy mạnh mẽ các giá trị di sản văn hoá để thúc đẩy du lịch. Đào tạo phát triển nguồn nhân lực du lịch, nhất là trang bị kỹ năng nghề, hình thành tư duy làm du lịch chuyên nghiệp; phát triển hạ tầng, cải thiện dịch vụ, đẩy mạnh bảo tồn và phát huy giá trị di sản Huế…

Phó Thủ tướng Chính phủ Mai Văn Chính cũng đề nghị TP Huế tăng cường liên kết, hợp tác giữa các địa phương, tạo thành chuỗi điểm đến "Hành trình kinh đô cổ", trong đó Huế phải là động lực, là điểm nhấn thu hút du khách đến. Đồng thời, quan tâm xây dựng nếp sống văn hóa, ứng xử văn minh, thân thiện để "mỗi người dân Huế thực sự là sứ giả về văn hóa, du lịch".

Cơ hội để TP Huế khẳng định vị thế

Phát biểu tại Lễ khai mạc, Chủ tịch UBND TP Huế Nguyễn Văn Phương bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến lãnh đạo Đảng, Chính phủ, Bộ VHTTDL đã tin tưởng lựa chọn Huế là nơi đăng cai Năm Du lịch quốc gia năm 2025. Đây không chỉ là niềm vinh dự lớn lao mà còn là cơ hội quý báu để Huế tiếp tục khẳng định vị thế của mình trên bản đồ du lịch trong nước và quốc tế. Với chủ đề "Kinh đô xưa, vận hội mới" thể hiện vinh dự lớn lao khi TP Huế vừa chính thức trở thành Thành phố trực thuộc Trung ương và còn là sự quyết tâm mạnh mẽ tiếp tục gìn giữ, tôn vinh và lan tỏa những giá trị văn hóa truyền thống. Đồng thời, là cơ hội để Huế khẳng định khát vọng vươn lên, đổi mới và sáng tạo, hướng tới một tương lai phát triển bền vững trong kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình của dân tộc Việt Nam. "Huế mong muốn và cam kết mang đến một năm du lịch đầy sôi động với hàng loạt sự kiện, lễ hội, chương trình nghệ thuật đặc sắc nhằm tôn vinh giá trị di sản, đồng thời tạo cơ hội để du khách trải nghiệm sự kết hợp hài hòa giữa truyền thống và hiện đại", ông Nguyễn Văn Phương cho biết.

Theo UBND TP Huế, sau khai mạc Năm Du lịch quốc gia - Huế 2025 là chuỗi các sự kiện văn hóa, du lịch, thể thao đặc sắc được tổ chức và diễn ra liên tục trong năm gắn với Festival Huế bốn mùa. Riêng trong các ngày cuối tháng 3 này sẽ có các hoạt động như: Ngày hội sắc xuân vùng cao A Lưới; Lễ hội điện Huệ Nam và đón nhận danh hiệu Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia; các hoạt động trưng bày triển lãm tại khu di sản Đại Nội Huế và Trung tâm Văn hóa - điện ảnh TP Huế… ■

BỘ TRƯỞNG NGUYỄN VĂN HÙNG:

Xây dựng Ban Tuyên giáo và Dân vận Đảng ủy Chính phủ đoàn kết, trách nhiệm, chuyên nghiệp

● **ĐÌNH TOÁN**

Tại buổi làm việc với tập thể cán bộ Ban Tuyên giáo và Dân vận Đảng ủy Chính phủ diễn ra vừa qua tại Hà Nội, Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL, Trưởng Ban Tuyên giáo và Dân vận Đảng ủy Chính phủ Nguyễn Văn Hùng nhấn mạnh, Ban phải thể hiện tinh thần đoàn kết, trách nhiệm; phấn đấu hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao.

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng phát biểu tại buổi làm việc **Ảnh: TRẦN HUẤN**

Theo Bộ trưởng Bộ VHTTDL, Trưởng Ban Tuyên giáo và Dân vận Đảng ủy Chính phủ Nguyễn Văn Hùng, sau khi có quyết định thành lập Đảng ủy Chính phủ, Ban Thường vụ Đảng ủy Chính phủ đã nhanh chóng thành lập các cơ quan tham mưu, giúp việc của Đảng ủy Chính phủ, trong đó có Ban Tuyên giáo và Dân vận.

Trong bối cảnh vừa ổn định bộ máy, nơi làm việc, đồng thời trên tinh thần không bỏ sót nhiệm vụ, Bộ trưởng Bộ VHTTDL, Trưởng Ban Tuyên giáo và Dân vận Đảng ủy Chính phủ Nguyễn Văn Hùng cho rằng, nhiệm vụ quan trọng trước mắt là phải tập trung xây dựng Ban để hoàn thành tốt các nhiệm vụ.

Bộ trưởng đề nghị lãnh đạo và cán bộ Ban cần thể hiện quyết tâm cao trong thực hiện nhiệm vụ. Trong đó, phải nhanh chóng kiện toàn tổ chức bộ máy bên trong, kiện toàn Chi bộ và các tổ chức theo quy định. Sau khi kiện toàn tổ chức, kiện toàn nhân sự lãnh đạo Ban Tuyên giáo và Dân vận Đảng ủy Chính phủ, Bộ trưởng yêu cầu tập thể lãnh đạo và cán bộ Ban phải xây dựng Ban Tuyên giáo và Dân vận Đảng ủy Chính phủ thực sự đoàn kết, làm việc chuyên nghiệp. Quá trình làm việc phải có sản phẩm đầu ra rõ ràng.

Cán bộ Ban Tuyên giáo và Dân vận Đảng ủy Chính phủ phải không ngừng trui rèn bản lĩnh chính trị, có lập trường tư tưởng vững vàng. Đồng thời phải tâm huyết, trách nhiệm trong công việc, xây dựng môi trường văn hóa trong công việc. Bên cạnh đó theo Bộ trưởng, làm cán bộ tuyên giáo, dân vận thì phải có kỹ năng thuyết phục, tuyên truyền, biết cách xử lý thông tin và các vấn đề về truyền thông. Đặc biệt, trong bối cảnh khoa học công nghệ phát triển nhanh chóng, phải liên tục cập nhật, ứng dụng công nghệ để nắm bắt, xử lý thông tin và đưa ra những thông tin chính xác, nhanh chóng, kịp thời.

Một trong những nhiệm vụ được Bộ trưởng nhấn mạnh là sớm tham mưu, trình Ban Thường vụ Đảng ủy Chính phủ ban hành quyết định về chức năng, nhiệm vụ của Ban Tuyên giáo và Dân vận Đảng ủy Chính phủ; xây dựng Quy chế làm việc của Ban Tuyên giáo và Dân vận Đảng ủy Chính phủ. "Quyết định về chức năng, nhiệm vụ sẽ là cơ sở pháp lý để Ban Tuyên giáo và Dân vận Đảng ủy Chính phủ hoạt động. Vì vậy, chức năng, nhiệm vụ phải được xác định rõ ràng, đúng phạm vi, không bỏ sót. Cố gắng lượng hóa, tăng tính định lượng, giảm định tính để vận hành", Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng nêu rõ.

Đồng thời, Bộ trưởng yêu cầu phải nhanh chóng rà soát để tham mưu, trình Ban Thường vụ Đảng ủy Chính phủ ban hành Kế hoạch công tác năm 2025 của Ban Tuyên giáo và Dân vận Đảng ủy Chính phủ. Việc xây dựng kế hoạch công tác của Ban Tuyên giáo và Dân vận Đảng ủy Chính phủ phải có tầm nhìn phù hợp, có trọng tâm, trọng điểm. Kế hoạch công tác phải có nội dung rõ ràng, cụ thể, không đi theo lối mòn, gắn với các yếu tố đặc thù và nguồn lực để thực thi. Kế hoạch công tác sẽ là cẩm nang hành động của Ban.

Về Quy chế làm việc, Bộ trưởng đề nghị phải xây dựng, thảo luận kỹ lưỡng, phát huy trí tuệ tập thể để xây dựng quy chế phù hợp, rõ ràng. Sau khi đề ra phương hướng, nhiệm vụ, Bộ trưởng nhấn mạnh, đây đều là các công việc trọng tâm, cấp bách mà Ban Tuyên giáo và Dân vận Đảng ủy Chính phủ phải hoàn thành trong thời gian tới. ■

THỨ TRƯỞNG TRỊNH THỊ THỦY:

Biến văn hóa thành nguồn lực phát triển

PHƯƠNG ANH; ảnh: TRẦN HUẤN

Sáng qua 25.3, tại trụ sở Bộ VHTTDL, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy đã chủ trì buổi làm việc với đoàn công tác của tỉnh Hưng Yên về việc thống nhất các nhiệm vụ trong Danh mục thuộc Chương trình Mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2030 và Chương trình Mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025.

Đồng chủ trì buổi làm việc có Phó Chủ tịch UBND tỉnh Hưng Yên Nguyễn Duy Hưng; tham dự có lãnh đạo các Cục, Vụ, đơn vị chức năng thuộc Bộ VHTTDL, lãnh đạo Sở VHTTDL, Sở Tài chính và đại diện các ngành chức năng trên địa bàn tỉnh Hưng Yên.

Tạo động lực phát triển qua bảo tồn và phát huy di sản văn hóa

Phát biểu tại buổi làm việc, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy cho biết, với tinh thần hướng về các địa phương, Bộ VHTTDL đang trong quá trình tổng hợp các kiến nghị, đề xuất để hoàn thiện Báo cáo nghiên cứu khả thi Chương trình Mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2030 (sau đây gọi tắt là Chương trình).

Hoan nghênh Hưng Yên đã chủ động trong nghiên cứu và bám sát tình hình thực tiễn để đề xuất các mục tiêu cụ thể tham gia Chương trình, Thứ trưởng đề nghị địa phương tiếp tục nghiên cứu, có kiến nghị, đề xuất với Bộ trong quá trình hoàn thiện Báo cáo nghiên cứu khả thi trước khi trình Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ.

Đồng thời, căn cứ vào thực tiễn và bám sát 10 nội dung thành phần của Chương trình, Hưng Yên cần đề xuất những nội dung tham gia với tinh thần có trọng tâm, trọng điểm, đảm bảo tính khả thi, có sản phẩm cụ thể, thiết thực, hiệu quả và hướng đến đối tượng hưởng lợi là người dân, biến văn hóa trở thành nguồn lực quan trọng phục vụ phát triển kinh tế - xã hội.

"Hưng Yên là vùng đất địa linh nhân kiệt, đầy đủ tiềm năng, lợi thế và những yếu tố cần thiết để tham gia Chương trình cũng như đóng góp thiết thực cho các mục tiêu phát triển trong thời gian tới. Kỳ vọng rằng Hưng Yên sẽ trở thành địa phương tiên phong, gương mẫu, kiểu mẫu trong triển khai hiệu quả Chương trình", Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy nhấn mạnh.

Báo cáo kết quả công tác văn hóa, du lịch trên địa bàn, Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Hưng Yên Đỗ Hữu Nhân cho biết: Theo số liệu thống kê về di tích trên địa bàn, Hưng Yên hiện còn bảo lưu được 1.804 di tích các loại, trong đó có 177 di tích xếp hạng cấp quốc gia, 279 di tích xếp hạng cấp tỉnh, 4 di tích xếp hạng cấp quốc gia đặc biệt, 8 bảo vật quốc gia cùng hàng nghìn tài liệu, hiện vật, cổ vật có giá trị. Trong kho tàng di sản văn hóa phi vật thể, Hưng Yên hiện có hơn 500 lễ hội truyền thống, nhiều lễ hội có quy mô lớn, đặc sắc. Đây là những di sản quý báu, là cốt lõi của bản sắc văn hóa dân tộc và là niềm tự hào của mỗi người dân.

Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy chủ trì buổi làm việc

Theo ông Đỗ Hữu Nhân, những năm qua, các lĩnh vực văn hóa, du lịch tại Hưng Yên được quan tâm chỉ đạo và đầu tư, góp phần bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa của dân tộc, đáp ứng nhu cầu hưởng thụ của cộng đồng, tạo nền tảng thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương. Kết quả đạt được thể hiện trên nhiều mặt. Đáng chú ý, Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh khóa XIX đã ban hành Nghị quyết số 13-NQ/TU ngày 8.10.2021 về Chương trình bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa, di tích lịch sử gắn với phát triển du lịch tỉnh Hưng Yên giai đoạn 2021-2025, tầm nhìn đến năm 2030.

"Thời gian qua, Sở VHTTDL đã chủ động, tích cực tham mưu giúp Tỉnh ủy, HĐND tỉnh, UBND tỉnh ban hành nhiều chương trình, kế hoạch để phát triển văn hóa và du lịch ở địa phương; tăng cường hợp tác với các tỉnh xây dựng chương trình phát triển văn hóa và du lịch; thường xuyên phối hợp với các ngành, các cấp để đẩy mạnh hoạt động văn hóa và du lịch, phục vụ tốt nhiệm vụ chính trị, đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa, giải trí của nhân dân, góp phần

Chùa Nôm, huyện Văn Lâm, tỉnh Hưng Yên

xây dựng, phát triển văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững", ông Đỗ Hữu Nhân cho biết.

Tuy nhiên, các lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch trên địa bàn cũng gặp phải những khó khăn nhất định. Phát triển văn hóa chưa tương xứng với phát triển kinh tế; nguồn vốn hỗ trợ từ Nhà nước trong công tác tu bổ, tôn tạo di tích còn hạn chế so với nhu cầu; các ngành công nghiệp văn hóa phát triển chậm; công tác tổ chức bảo vệ di tích ở một số nơi còn khó khăn... Đây là những vấn đề cần giải pháp tháo gỡ. Trong đó, Chương trình Mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2030 chính là động lực quan trọng, góp phần khơi thông những điểm nghẽn cho sự phát triển.

Tại buổi làm việc, các đại biểu đã thống nhất các nhiệm vụ trong Danh mục thuộc Chương trình Mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2030 và Chương trình Mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025

Tiên phong, hình mẫu trong triển khai thực hiện Chương trình

Tại buổi làm việc, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Hưng Yên Nguyễn Duy Hưng đã nhấn mạnh tầm quan trọng của việc triển khai Chương trình Mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2030, với ý nghĩa tạo động lực cho sự phát triển của địa phương.

Ông Hưng cho biết, tỉnh luôn kiên trì quan điểm lựa chọn trọng tâm, trọng điểm trong tham gia, đầu tư và triển khai thực hiện các mục tiêu trong Chương trình Mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2030. "Theo lộ trình trong từng giai đoạn, các mục tiêu ưu tiên đầu tư cần được xác định rõ ràng, hướng đến những đề xuất cụ thể, khả thi, góp phần bảo vệ và phát huy những giá trị văn hóa truyền thống, kho tàng di tích, di sản, cũng như hình thành những sản phẩm, thiết chế văn hóa với tầm nhìn xa, để lại cho nhiều thế hệ...", Phó Chủ tịch UBND tỉnh Hưng Yên nhấn mạnh.

Trong danh mục nhiệm vụ đề xuất đưa vào Chương trình Mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2030, một số trọng tâm được nhấn mạnh như Quy hoạch tổng thể bảo tồn, tôn tạo và xây dựng Đề án Bảo tàng sinh thái di tích Làng Nôm, xã Đại Đồng, huyện Văn Lâm; phục hồi một số lễ hội truyền thống; lập dự án trưng bày của Bảo tàng tỉnh; xây dựng đề án phát triển văn hóa, con người Hưng Yên với nhân cách và lối sống tốt đẹp, ươm mầm hội nhập đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững…

Kết luận buổi làm việc, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy cơ bản thống nhất với các nội dung trong báo cáo của Sở VHTTDL tỉnh Hưng Yên. Thứ trưởng nhấn mạnh, với bề dày truyền thống, Hưng Yên trong những năm qua đã dành nhiều sự quan tâm đến lĩnh vực văn hóa. Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh đã ban hành Nghị quyết riêng về Chương trình bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa, di tích lịch sử gắn với phát triển du lịch tỉnh. Công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa vật thể và phi vật thể, phát triển du lịch… của Hưng Yên đã đạt được nhiều kết quả, với nhiều điểm sáng, đóng góp chung cho sự phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

Thứ trưởng cũng cho rằng, tiềm năng và thế mạnh của Hưng Yên chính là kho tàng di sản văn hóa, cần được bảo vệ và phát huy, biến di sản trở thành động lực cho sự phát triển. Đồng thời, trong danh mục nhiệm vụ đề xuất, Hưng Yên cần tiếp tục rà soát, xác định những nhiệm vụ cụ thể, có trọng tâm, trọng điểm, tập trung ưu tiên để đề xuất nguồn lực.

Cho ý kiến cụ thể vào danh mục nhiệm vụ đề xuất đưa vào Chương trình Mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa, Thứ trưởng nêu rõ, về di sản văn hóa, Hưng Yên cần ưu tiên một số hạng mục quan trọng như: Quy hoạch tổng thể bảo tồn, tôn tạo và xây dựng Đề án Bảo tàng sinh thái di tích Làng Nôm, xã Đại Đồng, huyện Văn Lâm; Khu di tích Quốc gia đặc biệt Đa Hòa - Dạ Trạch, xã Dạ Trạch, huyện Khoái Châu; phục hồi khu đô thị cổ Phố Hiến…

Về thiết chế văn hóa, Thứ trưởng cho rằng Hưng Yên có thể xây dựng một Trung tâm nghệ thuật truyền thống, bao gồm nhiều loại hình khác nhau. Đây có thể trở thành điểm nhấn về văn hóa nghệ thuật dân gian của vùng đồng bằng sông Hồng.

Thứ trưởng cũng gợi ý, Hưng Yên có thể nghiên cứu hình thành một số thương hiệu, sản phẩm để thúc đẩy phát triển các ngành công nghiệp văn hóa, tổ chức "Lễ hội nhãn" với quy mô lớn, định kỳ hằng năm, chú trọng công tác giáo dục di sản, đào tạo nguồn nhân lực...

"Bộ VHTTDL luôn ủng hộ và đồng hành cùng địa phương trong quá trình phát triển nói chung và triển khai thực hiện các mục tiêu trong Chương trình Mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa nói riêng. Đề nghị Hưng Yên tiếp tục nghiên cứu, hoàn thiện các nội dung đề xuất đưa vào Chương trình đảm bảo tính khả thi và hiệu quả cao nhất. Hy vọng, với việc triển khai bài bản, có trọng tâm, trọng điểm, Hưng Yên sẽ là địa phương đi đầu, trở thành một trong những hình mẫu trong triển khai Chương trình Mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2030", Thứ trưởng nhấn mạnh. ■

TRIỂN LÃM CỔ VẬT VIỆT NAM QUA CÁC THỜI KỲ:

Một hành trình qua lịch sử văn hóa

Từ ngày 24.3 đến ngày 2.4, Trung tâm Hội nghị và Triển lãm tỉnh Quảng Ngãi tổ chức triển lãm đặc biệt mang tên "Cổ vật Việt Nam qua các thời kỳ" do Hội Di sản văn hóa tỉnh Quảng Ngãi thực hiện. Triển lãm giới thiệu hơn 300 hiện vật gốm sứ quý giá, thể hiện sự phát triển và đặc trưng của nghề gốm Việt Nam qua các thời kỳ lịch sử từ thế kỷ XI đến thế kỷ XX.

Triển lãm Cổ vật Việt Nam qua các thời kỳ tại Trung tâm Hội nghị và Triển lãm tỉnh Quảng Ngãi

Đặc biệt, triển lãm trưng bày các bộ sưu tập gốm nổi tiếng như gốm Mỹ Thiện ở Bình Sơn; gốm Chu Đậu từ các di tích tàu đắm cổ ở Cù Lao Chàm và Bình Châu (Bình Sơn); gốm Chu Đậu Hải Dương và những mẫu gốm Chu Đậu từ thời Lê Sơ (1428-1527)… Những hiện vật này không chỉ là những minh chứng sống động về sự tinh xảo trong nghề thủ công truyền thống mà còn là những dấu ấn quan trọng trong lịch sử và văn hóa Việt Nam.

Ông Võ Hòa Nam, Chủ tịch Hội Di sản văn hóa tỉnh Quảng Ngãi chia sẻ: "Quảng Ngãi hiện có nhiều nhà sưu tầm cổ vật, lưu giữ những hiện vật gốm sứ có giá trị lịch sử và văn hóa vô cùng quan trọng. Trong trưng bày này, các nhà sưu tầm đã giới thiệu hàng trăm hiện vật gốm sứ, làm say đắm lòng người yêu thích nghệ thuật và công chúng".

Qua triển lãm, BTC mong muốn khơi dậy tình yêu quê hương đất nước và ý thức bảo tồn các giá trị truyền thống văn hóa Việt. Ông Nam cũng nhấn mạnh rằng, triển lãm không chỉ giúp nâng cao nhận thức cộng đồng về việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa, mà còn là cơ hội để di sản này đến gần hơn với du khách trong và ngoài nước.

NHƯ ĐỒNG

Triển lãm chuyên đề Kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng Thành phố Huế

Chiều qua 25.3, Thành phố Huế đã tổ chức khai mạc triển lãm chuyên đề *95 năm dưới cờ Đảng quang vinh* và *Dấu ấn 50 năm - Huế vươn mình vào kỷ nguyên phát triển mới*. Hơn 500 hình ảnh, tư liệu và hiện vật đã được giới thiệu đến công chúng và du khách tham quan, tái hiện lại những mốc son lịch sử quan trọng trong hành trình phát triển của thành phố.

Nhiều hoạt động, sự kiện kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng Thừa Thiên Huế (26.3.1975 - 26.3.2025) và 95 năm thành lập Đảng bộ tỉnh Thừa Thiên Huế (4.1930 - 4.2025)

Triển lãm *95 năm dưới cờ Đảng quang vinh* giới thiệu các cột mốc lịch sử quan trọng như sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam, sự thành lập Đảng bộ Thừa Thiên Huế (nay là Thành phố Huế), cùng các phong trào cách mạng sôi nổi trên toàn tỉnh. Đỉnh cao của các phong trào này là cuộc Cách mạng Tháng Tám, chấm dứt chế độ phong kiến vào ngày 30.8.1945. Triển lãm cũng làm nổi bật phong trào kháng chiến chống Pháp của Đảng bộ và nhân dân Thừa Thiên Huế với các trận đánh Hói Mít (1949), trận Thanh Lam Bồ (1951) và chiến dịch Điện Biên Phủ, đánh dấu sự kết thúc 9 năm kháng chiến chống Pháp.

Cũng trong khuôn khổ triển lãm, những hình ảnh anh hùng về quân và dân Thừa Thiên Huế trong 26 ngày đêm chiến đấu xuân 1968 được tái hiện, thể hiện tinh thần kiên cường, anh dũng trong cuộc tấn công, nổi dậy và chiến đấu không ngừng nghỉ của nhân dân. Đặc biệt, những hiện vật quý như gùi, oi, đèn dầu, áo trấn thủ, ống đựng tài liệu cùng vũ khí như mũi tên, dao, lựu đạn… đã được giới thiệu, phản ánh sự cống hiến to lớn của quân và dân Huế trong hai cuộc kháng chiến. Đặc biệt, giàn hỏa tiễn H12 trang bị cho Đại đội 14, Trung đoàn 4 Quân khu Trị Thiên đã được trưng bày, nhấn mạnh vai trò quan trọng của cuộc tấn công vào căn cứ Phổ Lại vào ngày 8.3.1975, mở màn cho cuộc tổng tấn công mùa xuân 1975 và giải phóng Huế.

Triển lãm *Dấu ấn 50 năm - Huế vươn mình vào kỷ nguyên phát triển mới* giới thiệu những tiềm năng, nguồn lực và thế mạnh nổi bật của Thành phố Huế. Thành phố đã phát triển mạnh mẽ về kinh tế - xã hội theo hướng tăng trưởng xanh, trở thành một trung tâm văn hóa, du lịch lớn của cả nước và khu vực Đông Nam Á. Bên cạnh đó, Huế còn phát triển thành một trung tâm y tế chuyên sâu, giáo dục đào tạo đa ngành chất lượng cao, và khoa học công nghệ tiên tiến. Không chỉ thế, thành phố cũng là một trung tâm đối ngoại và hợp tác quốc tế ngày càng hiệu quả và đi vào chiều sâu. Quốc phòng an ninh được đảm bảo vững chắc, cùng khối đại đoàn kết toàn dân ngày càng được củng cố.

Ngoài các chủ đề lớn này, triển lãm còn giới thiệu một không gian trưng bày các sản phẩm tiêu biểu của địa phương, khẳng định những thành tựu quan trọng và tiềm năng phát triển của Thành phố Huế trong tương lai.

S.THÙY

HÁT BẢ TRẠO HỘI AN:

Nghệ thuật truyền thống trong không gian du lịch bền vững

● **Bài, ảnh: THU HOÀI**

Nghệ thuật hát Bả trạo là biểu tượng gắn kết giữa con người và biển cả, thể hiện rõ nét trong các lễ hội Cầu ngư và tục thờ Cá Ông của ngư dân làng biển. Được xây dựng trên nền tảng *Âm linh Bả trạo ca* và *Long thần Bả trạo ca,* kết hợp giữa diễn tuồng, hò, dân ca và múa, nghệ thuật này không chỉ là di sản văn hóa sống động mà còn có tiềm năng phát triển thành sản phẩm du lịch độc đáo, làm phong phú thêm trải nghiệm văn hóa tại Hội An (Quảng Nam).

Di sản văn hóa đậm đà bản sắc

Chữ "bả" trong hát Bả trạo có nghĩa là "cầm", còn "trạo" là "tay chèo". Hình ảnh người cầm chắc tay chèo, đưa thuyền ra khơi vừa thể hiện hoạt động mưu sinh của ngư dân, vừa là biểu tượng của sự kết nối sâu sắc giữa con người và vũ trụ, với mong muốn tìm kiếm nguồn sống giữa biển khơi bao la. Nghệ thuật hát Bả trạo không chỉ là phương thức giải trí mà là tổng thể nghệ thuật, nơi mà các yếu tố âm nhạc, diễn xướng và múa được hòa quyện một cách nhuần nhuyễn. Những điệu múa trong hát Bả trạo tượng trưng cho những nhịp chèo, vừa thể hiện khát vọng sinh tồn của cộng đồng ngư dân, vừa là nghi thức tín ngưỡng hướng tới sự bảo vệ, che chở của biển cả.

Trình diễn nghệ thuật hát Bả trạo tại lễ hội ở vùng biển Cẩm An (Hội An)

Theo các nghiên cứu, nghệ thuật hát Bả trạo, hay còn được gọi là hò Bả trạo, chèo Bả trạo hay hò Đưa linh, đã xuất hiện từ rất sớm tại Hội An. Cho đến ngày nay, nghệ thuật này vẫn được duy trì và phát triển mạnh mẽ trong cộng đồng ngư dân tại các vùng biển Cẩm An, Cù Lao Chàm, Cửa Đại, Cẩm Nam, Cẩm Thanh...

Ở Hội An, hát Bả trạo không chỉ là hình thức nghệ thuật dân gian mà còn là một phần không thể thiếu trong các lễ hội, như tế lễ Cá Ông, đua ghe đảo thủy đầu xuân, lễ tế linh… Đây là dịp cộng đồng ngư dân thể hiện sự tri ân đối với biển cả, cầu mong một mùa vụ bội thu và an lành. Đội hình hát Bả trạo thường có từ 12-18 người, số lượng phải là số chẵn, được gọi là con trạo, chia đều thành hai bên. Ở giữa là ba ông tổng: Tổng khoang, tổng lái và tổng mũi - những người mang trang phục rực rỡ, tay cầm gàu tát nước hoặc cần câu, tượng trưng cho vai trò quan trọng của họ trong hành trình chinh phục biển khơi.

Các buổi diễn xướng thường diễn ra trên thuyền hoặc tại lăng thờ Cá Ông. Nội dung của lễ hội hát Bả trạo gồm ba phần chính, được thể hiện qua các làn điệu dân ca, xen kẽ là những đoạn "hát - nói - kể", kết hợp với động tác mô phỏng và cách điệu "chèo thuyền" đều đặn, nhịp nhàng theo âm nhạc. Các con trạo cùng thể hiện vũ điệu mang đậm dấu ấn nghệ thuật tuồng truyền thống, với những động tác uyển chuyển, mạnh mẽ của ông tổng, nhằm chuyển tải thông điệp nhân văn đến với công chúng.

Ông Nguyễn Văn Triều, một nghệ nhân tham gia các đội hát múa Bả trạo tại Hội An, chia sẻ: "Người dân đóng vai trò then chốt trong việc giữ gìn và truyền dạy hình thức diễn xướng này. Không gian sống, văn hóa làng biển, phong tục, tập quán và tín ngưỡng của cộng đồng ngư dân chính là yếu tố quyết định để di sản được bảo tồn và phát huy qua nhiều thế hệ. Sự gắn kết chặt chẽ giữa cộng đồng và biển cả là linh hồn của nghệ thuật hát Bả trạo, mang lại sức sống bền vững cho di sản".

Phát huy nghệ thuật dân gian trong phát triển du lịch bền vững

Với những giá trị văn hóa đặc sắc và chiều sâu nhân văn, nghệ thuật hát Bả trạo ngày càng thu hút sự quan tâm của cộng đồng và du khách. TP Hội An hiện đang triển khai nhiều giải pháp thiết thực để bảo tồn và phát triển hình thức nghệ thuật này, đặc biệt trong bối cảnh Hội An gia nhập mạng lưới các thành phố sáng tạo của UNESCO trong lĩnh vực thủ công và nghệ thuật dân gian.

Trong các lễ hội Cầu ngư truyền thống, lễ hội văn hóa - du lịch và các sự kiện miền biển, nghệ thuật hát Bả trạo đã được lồng ghép khéo léo vào các chương trình tham quan, tái hiện đời sống ngư dân ở Hội An. Du khách đến dự lễ hội Bả trạo và tham gia các nghi lễ trong lễ hội Cầu ngư sẽ cảm nhận được một không gian nghệ thuật đậm chất truyền thống, nơi mà âm nhạc, múa và hò hát hòa quyện với nhau, tạo nên những ấn tượng khó quên.

Hơn nữa, trong các chương trình nghệ thuật chuyên đề về văn hóa dân gian, Hội An cũng luôn lồng ghép tinh tế nghệ thuật hát Bả trạo vào tổng thể chương trình. Những trích đoạn mới, động tác múa, lời hát vui nhộn với ca từ nhẹ nhàng, yêu đời, hòa quyện với không gian biển khơi huyền bí và đầy thử thách… đã tạo nên một bức tranh sống động về đời sống ngư dân.

Ông Tôn Thất Hướng, chuyên gia nghiên cứu văn hóa và nguyên Trưởng phòng Quản lý văn hóa (Sở VHTTDL Quảng Nam) đã đưa ra những gợi ý quan trọng về việc phát huy giá trị của lễ hội Bả trạo trong du lịch Quảng Nam. Theo ông, hát Bả trạo là phần không thể thiếu trong lễ hội Cầu ngư. Lễ hội này không chỉ đáp ứng nhu cầu tâm linh của cộng đồng mà còn là nơi chuyển tải và trao truyền những giá trị văn hóa qua phương thức diễn xướng dân gian. Những giá trị này mang đến bài học về chân - thiện - mỹ, hướng đến sự phát triển bền vững của cộng đồng và mỗi cá nhân.

Ông Nguyễn Văn Lanh, Phó Chủ tịch UBND TP Hội An chia sẻ: Trong bối cảnh đô thị hóa ngày càng mạnh mẽ, việc bảo tồn các giá trị văn hóa biển là vô cùng quan trọng. Thành phố Hội An đã định hướng lồng ghép văn hóa biển vào phát triển du lịch, kết hợp hài hòa giữa việc bảo tồn không gian biển, làng biển và hình thành các làng du lịch gắn liền với ẩm thực, vui chơi, giải trí, sinh hoạt làng biển. Cộng đồng ngư dân chính là yếu tố then chốt trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống, góp phần tạo dựng một Hội An không chỉ nổi bật về vẻ đẹp lịch sử mà còn về sự duy trì và phát triển bền vững những giá trị văn hóa đặc sắc.

Tại các làng biển An Bàng, Tân Thành, Cửa Đại của Hội An, một mô hình du lịch độc đáo đang ngày càng phát triển, nơi cộng đồng ngư dân kết hợp cùng các doanh nghiệp để tạo ra không gian sáng tạo, giới thiệu nghề truyền thống và văn hóa đặc sắc của làng biển. Các chợ phiên vào cuối tuần, không gian mỹ thuật và các hoạt động nghệ thuật được tổ chức để thu hút du khách, đồng thời mang đến cơ hội cho du khách trải nghiệm sinh hoạt, lễ hội, phong tục tập quán cùng ngư dân, khám phá đời sống biển cả qua chính các homestay do ngư dân đầu tư…

Những định hướng này đang dần lan tỏa, mở ra cơ hội khai thác tiềm năng du lịch biển một cách hài hòa, đồng thời bảo vệ và phát huy các giá trị văn hóa, nghệ thuật dân gian đặc sắc. Qua đó, chúng không chỉ góp phần bảo tồn không gian sinh tồn mà còn duy trì các nếp sống truyền thống của cộng đồng, bảo vệ sự bền vững của di sản văn hóa. Nhờ đó, sự phát triển du lịch không chỉ hướng đến lợi ích kinh tế mà còn gắn kết chặt chẽ với việc bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa, nghệ thuật vô giá của làng biển Hội An. ■

Giới thiệu sách *Hành trình vì hòa bình* của Thượng tướng Nguyễn Chí Vịnh

Nhân kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, NXB Quân đội nhân dân phối hợp với Bệnh viện Quân y 175 và gia đình Thượng tướng Nguyễn Chí Vịnh tổ chức tọa đàm giới thiệu cuốn sách *Hành trình vì hòa bình* của Thượng tướng Nguyễn Chí Vịnh (1959 - 2023), nguyên Thứ trưởng Bộ Quốc phòng.

Cuốn sách tái hiện hành trình từ chuyến đi tìm hiểu tại châu Phi năm 2013 đến những quyết định chiến lược quan trọng về việc thành lập lực lượng Gìn giữ hòa bình Việt Nam. Câu chuyện trong sách không chỉ phản ánh những khó khăn trong quá trình xây dựng lực lượng mà còn làm sáng tỏ quan điểm và tầm nhìn chiến lược của Đảng và Nhà nước ta trong việc hội nhập quốc tế về quốc phòng.

Thông qua *Hành trình vì hòa bình,* Thượng tướng Nguyễn Chí Vịnh chia sẻ những hy sinh thầm lặng và tinh thần đoàn kết của các chiến sĩ "mũ nồi xanh" Việt Nam, đồng thời góp phần giáo dục, nâng cao nhận thức cho cán bộ, chiến sĩ và thế hệ trẻ về vai trò của lực lượng Gìn giữ hòa bình Liên Hợp Quốc. Cuốn sách là tài liệu quan trọng, thể hiện tinh thần nhân văn, tình đồng đội và những bài học sâu sắc về giá trị cuộc sống.

T.T

Làm gì khi chèo đương đại chưa có "đất sống"?

● TS.NSND LÊ TUẤN CƯỜNG

Vấn đề bảo tồn và phát triển nghệ thuật sân khấu truyền thống trong đời sống đương đại đã được giới sân khấu quan tâm từ lâu, cũng đã là chủ đề của nhiều cuộc hội thảo khoa học. Nhưng dường như vấn đề vẫn tiếp tục là bài toán nan giải, bởi tình hình sân khấu nước nhà, nhất là sân khấu truyền thống, vẫn chưa có dấu hiệu gì khả quan hơn…

Chèo hiện đại mờ nhạt, thiếu hình tượng nhân vật tiêu biểu

Các tác phẩm chèo hiện đang phát triển theo hai hướng: Dựng lại những vở kinh điển, truyền thống và xây dựng các vở hiện đại. Những vở truyền thống mẫu mực vẫn chiếm ưu thế trong các nhà hát hiện nay. Các vở chèo hiện đại, dù có một số thành công, vẫn chưa tạo được đột phá. Những vở đạt huy chương tại các liên hoan, hội diễn thường khai thác đề tài lịch sử và truyện dân gian, trong khi số tác phẩm đề cập đến hiện thực đương thời rất hiếm hoi. Chèo hiện đại về đời sống hôm nay vẫn thiếu sự chín muồi, chưa tạo ra được những hình tượng nhân vật tiêu biểu, phản ánh rõ nét quá trình đổi mới đất nước trong thời kỳ mới.

Vấn đề bảo tồn và phát huy chèo truyền thống trong bối cảnh hội nhập và phát triển kinh tế thị trường vẫn là câu hỏi khó. Sân khấu truyền thống, đặc biệt là chèo, chưa có dấu hiệu khởi sắc, và giải pháp khả quan để phục hồi sức sống cho sân khấu vẫn còn bỏ ngỏ. Các đơn vị nghệ thuật công lập muốn phát triển cần phải dựa vào cơ sở vật chất, thể chế và sự thay đổi của điều kiện xã hội, nhưng trong bối cảnh ngân sách nhà nước hạn hẹp và cơ chế bao cấp chuyển sang tự hạch toán thu chi, việc duy trì và phát triển các tác phẩm nghệ thuật truyền thống gặp rất nhiều khó khăn.

Pha tạp các kịch chủng, áo mặc sao qua khỏi đầu?

Để bảo tồn và phát triển chèo truyền thống và đương đại, cần có sự phối hợp chặt chẽ từ nhiều phía, từ sự hỗ trợ của Nhà nước đến nỗ lực của các nhà quản lý và nghệ sĩ. Thời gian qua, nhiều đơn vị đã dàn dựng các vở chèo truyền thống, chủ yếu để phục vụ việc học vai mẫu cho diễn viên trẻ, quảng bá di sản văn hóa, thu hút du khách quốc tế và chuẩn bị cho các liên hoan chèo… Tuy nhiên, một số vở phục dựng chỉ dừng lại ở việc ghi hình tư liệu hoặc tham gia liên hoan rồi lại bị "đắp chiếu", ít khi được biểu diễn và tiếp cận với công chúng.

Khi dàn dựng chèo đương đại, đội ngũ sáng tạo phải hết sức khéo léo để không làm mất đi bản chất của chèo. Để xây dựng một vở chèo đương đại mang tính "kinh điển", cần sự hiểu biết sâu sắc về hình thức vở diễn, cấu trúc kịch bản, mô hình nhân vật và làn điệu chèo. Sân khấu chèo không chỉ là một hình thức nghệ thuật truyền thống mà còn là di sản văn hóa phi vật thể, là tinh hoa của dân tộc. Vì vậy, việc bảo tồn và phát huy chèo truyền thống cùng chèo đương đại là một yêu cầu tất yếu.

Tuy nhiên, công tác bảo tồn không thể giao phó cho tất cả các đơn vị, nhà hát, mà cần lựa chọn các thành phần sáng tạo và đơn vị có năng lực. Chỉ khi thực hiện một cách bài bản, quy mô và khoa học, công tác này mới có thể góp phần bảo tồn các tác phẩm chèo tinh hoa trong bối cảnh hội nhập quốc tế và phát triển kinh tế thị trường. Việc bảo tồn chèo truyền thống và phát triển chèo đương đại cần được thực hiện có chọn lọc, đánh giá kỹ lưỡng những tác phẩm tiêu biểu có giá trị cao về cả nội dung và hình thức nghệ thuật, đặc biệt phải giữ được "chất chèo" và mang đậm dấu ấn bản sắc dân tộc Việt Nam.

Việc trao quyền cho các nhà hát cũng là một nguyên tắc quan trọng để kết nối biểu diễn nghệ thuật với du lịch, từ đó tạo đà cho việc bảo tồn và lưu giữ các tác phẩm chèo truyền thống. Hội đồng nghệ thuật của các nhà hát kết hợp với các nhà phê bình, lý luận, đạo diễn và nghệ sĩ, cùng các chuyên gia đầu ngành, cần đánh giá và kế thừa những vở chèo mẫu mực, đồng thời lựa chọn các kịch bản và dàn dựng các vở chèo hiện đại.

Tuy nhiên, việc sáp nhập và tổ chức lại các đơn vị nghệ thuật theo hướng tinh gọn vẫn chưa đạt hiệu quả. Trung tâm văn hóa cấp tỉnh từ trước đến nay chủ yếu tổ chức hoạt động biểu diễn nghiệp dư và phát triển tài năng nhí, trong khi đơn vị sự nghiệp là các đơn vị chuyên nghiệp biểu diễn sân khấu. Việc sáp nhập khiến nhân lực không được bổ sung đúng mức, trong khi kinh phí bị cắt giảm, gây khó khăn cho đời sống của nghệ sĩ.

Với cơ chế "tinh gọn các đơn vị nghệ thuật biểu diễn", nhiều đơn vị độc lập trước đây giờ chỉ còn là một đoàn, đội nằm trong cơ cấu chung của các nhà hát. Những đơn vị như Đoàn chèo Tuyên Quang, Yên Bái, Thái Nguyên, Bắc Ninh, Vĩnh Phúc... đều đang chịu ảnh hưởng của quá trình sáp nhập. Trải qua những biến động lịch sử, cả nước hiện chỉ có một Nhà hát Chèo Việt Nam trực thuộc Cục Nghệ thuật Biểu diễn (Bộ VHTTDL) quản lý, trong khi các nhà hát địa phương đều đã sáp nhập kịch nói và cải lương, làm cho các kịch chủng bị pha tạp và mất đi bản sắc riêng.

Các chương trình biểu diễn của Nhà hát Chèo Việt Nam luôn giữ được nét đặc trưng, tinh hoa của nghệ thuật chèo truyền thống

Cần sự quan tâm và chính sách hỗ trợ để phát triển bền vững

Đặt tít cho nội dung sau, nhiều phương án lựa chọn: Việc bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật truyền thống, đặc biệt là nghệ thuật chèo trong bối cảnh kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế, là nhiệm vụ cực kỳ quan trọng. Tuy nhiên, điều này đòi hỏi phải giữ gìn bản sắc và những nét tinh hoa của từng kịch chủng, tránh tình trạng lai tạp hay biến dạng. Các đơn vị biểu diễn nghệ thuật truyền thống, trong đó có chèo, cần chú trọng đến chất lượng, từ việc chọn lọc kịch bản, đến sự đầu tư vào ê kíp sáng tạo, để đảm bảo vở diễn không bị bất cập về chất lượng.

Diễn viên và tài năng biểu diễn của họ là yếu tố trung tâm, trái tim và linh hồn của vở kịch. Do đó, việc bồi dưỡng và đào tạo nghệ sĩ sân khấu, đặc biệt là nghệ sĩ chèo, đang là một vấn đề cấp bách. Hiện nay, đội ngũ giảng dạy sân khấu truyền thống, nhất là các thầy có kinh nghiệm thực tiễn, đang thiếu trầm trọng. Các nghệ sĩ bậc thầy, những người có lý luận và tay nghề cao ngày càng ít dần do tuổi tác và sức khỏe, trong khi số nghệ sĩ trẻ thiếu kinh nghiệm và chưa đủ điều kiện giảng dạy. Bên cạnh đó, việc tuyển sinh cho các ngành sân khấu ngày càng khó khăn, trong khi bồi dưỡng diễn viên chèo đòi hỏi những yêu cầu đặc thù mà ít trường học đáp ứng.

Năm 2017, Bộ VHTTDL đã giao cho Cục Nghệ thuật Biểu diễn phối hợp với Trường Đại học Sân khấu - Điện ảnh Hà Nội đào tạo diễn viên và nhạc công cho các đơn vị nghệ thuật. Tuy nhiên, thiếu mã ngành đào tạo trung cấp và cơ hội thực hành nghề cho sinh viên khiến nhiều nghệ sĩ trẻ phải đối mặt với khó khăn trong việc tìm kiếm cơ hội biểu diễn. Nhiều sinh viên xuất sắc sau khi ra trường không có cơ hội cọ xát và tham gia các cuộc thi, dẫn đến sự suy giảm năng lực cạnh tranh và không nâng cao được trình độ nghề nghiệp. Do đó, việc đào tạo nghệ sĩ cần thay đổi tư duy, không chỉ nhằm "kiếm miếng cơm manh áo", mà phải hướng đến việc trở thành những nghệ sĩ biểu diễn chân chính và xuất sắc, có đủ năng lực để phát triển nghệ thuật truyền thống trong bối cảnh hiện đại.

Song song với các yếu tố sáng tạo quan trọng như tác giả, đạo diễn, họa sĩ thiết kế và nhạc sĩ, đội ngũ biên kịch sân khấu cũng đóng vai trò không thể thiếu. Tuy nhiên, các trường văn hóa nghệ thuật hiện nay chưa mở lớp đào tạo biên kịch sân khấu vì khó tuyển sinh. Để thu hút được đầu vào chất lượng, nghệ thuật chèo cần phải tạo ra không gian phát triển và thu hút được khán giả, đặc biệt là du khách quốc tế.

Các Nhà hát Chèo tại những khu du lịch nổi tiếng như Rạp Kim Mã, Rạp Đại Nam, Nhà hát TP Hải Phòng, Khu du lịch Ninh Bình, Nam Định... cần xây dựng lịch biểu diễn cụ thể và kết hợp với các công ty lữ hành trong và ngoài nước để quảng bá chèo. Khi dàn dựng vở phục vụ du khách, việc lựa chọn diễn viên phải đảm bảo các yếu tố "thanh, sắc, thục, tinh, khí, thần" để mang đến cho khán giả những trải nghiệm hoàn hảo.

Việc bảo tồn và giữ gìn các tác phẩm chèo truyền thống là rất quan trọng, nhưng cần phải song hành với việc dàn dựng các vở chèo đương đại để tạo sự phát triển liên tục. Để thực hiện điều này, cần có sự quan tâm sâu sắc hơn nữa từ Đảng và Nhà nước; các cơ quan, ban, ngành liên quan cần tiếp tục triển khai chính sách ưu đãi đối với nghệ sĩ đang công tác, giảng dạy tại các trường nghệ thuật và đơn vị nghệ thuật biểu diễn truyền thống. Đồng thời, cần hỗ trợ kinh phí cho công tác bảo tồn và dàn dựng vở diễn, nhằm động viên và khuyến khích nghệ sĩ gắn bó lâu dài với nghề. ■

GIAN NAN CUỘC CHIẾN CHỐNG SÁCH GIÁO KHOA GIẢ, HỌC LIỆU ĐẠO NHÁI

Bài 2

Sách giả, hại thật

● **THÙY TRANG - HOÀNG HƯƠNG**

Vấn nạn sản xuất và buôn bán sách lậu, sách giả, đặc biệt là SGK và sách tham khảo, đang gây ra cơn sóng ngầm nghiêm trọng, không chỉ đe dọa các đơn vị xuất bản mà còn trực tiếp ảnh hưởng đến chất lượng giáo dục quốc gia. Trong đó, Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam (NXBGDVN) chính là nạn nhân lớn nhất, với số sách bị in lậu, tiêu thụ trên quy mô rộng rãi, không chỉ về số lượng mà còn về phạm vi địa lý và mức độ thiệt hại…

Sách giả gây ra tác hại vô cùng to lớn và rất thực tế, làm giảm sút niềm tin vào chất lượng giáo dục, ảnh hưởng nghiêm trọng đến học sinh, khi khiến các em phải tiếp cận với những tài liệu không chuẩn mực, sai lệch. Nghiêm trọng hơn, vi phạm bản quyền còn làm suy yếu môi trường pháp lý và lòng tin của xã hội đối với hệ thống xuất bản chính thống.

Cục QLTT tỉnh Tây Ninh kiểm tra SGK giả Ảnh: CỤC QLTT TỈNH TÂY NINH

SGK giả bị phát hiện tại một công ty trên địa bàn tỉnh Sóc Trăng Ảnh: Cục QLTT TỈNH SÓC TRĂNG

Những con số biết nói

NXBGDVN thông báo, từ tháng 5 đến tháng 7 năm 2024, cơ quan chức năng đã phát hiện hàng trăm nghìn cuốn SGK giả mang nhãn hiệu của NXBGDVN tại một số tỉnh thành, với tổng giá trị lên tới hàng tỉ đồng. Riêng từ đầu năm 2024, đã có 15 vụ bị phát hiện, thu giữ 5,5 triệu cuốn sách giả, ước tính trị giá hơn 60 tỉ đồng.

Vào cuối tháng 5.2024, Cục Quản lý thị trường tỉnh Đồng Nai phát hiện gần 34.000 cuốn SGK nghi giả mạo sản phẩm của NXBGDVN, với tổng giá trị theo niêm yết khoảng 600 triệu đồng. Ngày 22.5.2024, Đội Quản lý thị trường số 1 phối hợp với Công an huyện Nhơn Trạch kiểm tra doanh nghiệp T.T (thị trấn Hiệp Phước, huyện Nhơn Trạch) và phát hiện hơn 33.800 cuốn SGK giả. Tất cả số sách này đã được tạm giữ để xác minh và xử lý theo quy định pháp luật.

Ngày 4.6.2024, Đội Quản lý thị trường số 2 thuộc Cục Quản lý thị trường tỉnh Sóc Trăng đã phối hợp với lực lượng Công an địa phương tiến hành kiểm tra đột xuất Công ty TNHH B.H tại phường 3, TP Sóc Trăng. Qua kiểm tra, Đội đã phát hiện và tạm giữ 40.155 cuốn sách giả, bao gồm các loại như: Tập viết 1, Vở bài tập Toán 4, Vở bài tập Tin học 3, Vở bài tập Đạo đức 2, Vở bài tập Tiếng Việt 4, Vở bài tập Toán 1, Vở bài tập Tự nhiên và Xã hội 2 và nhiều loại khác, tổng cộng có 47 loại sách, trị giá hàng hóa ước tính 598.763.000 đồng. Tất cả các cuốn sách đều có dòng chữ "Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam" trên bìa. Cơ quan chức năng đã tạm giữ toàn bộ số sách để xác minh và làm rõ hành vi vi phạm.

Ngày 14.6.2024, Công an TP Đà Nẵng triệt phá thành công chuyên án SGK-192, xóa sổ một đường dây sản xuất và buôn bán SGK giả quy mô lớn tại Đà Nẵng và TP Hồ Chí Minh; thu giữ 1 triệu tem giả, 600.000 cuốn sách giả thành phẩm và bán thành phẩm trị giá khoảng 12 tỉ đồng cùng toàn bộ thiết bị sản xuất như máy in, máy cắt, máy đóng kim, máy may chỉ, máy dán keo, xe ô tô, bản kẽm và giấy in. Ước tính, chỉ trong vòng 2 năm, các đối tượng này đã phát hành 4 triệu cuốn sách giả.

Ngày 16.7.2024, lực lượng Quản lý thị trường tỉnh Hậu Giang đã tiến hành kiểm tra và phát hiện gần 80.000 cuốn SGK giả từ lớp 1 đến lớp 12, với tổng trị giá ước tính 1.375.413.000 đồng. Các cuốn sách này có dấu hiệu giả mạo nhãn hiệu và bao bì của NXBGDVN…

Thiệt hại kinh tế, đe dọa chất lượng giáo dục và uy tín quốc gia

Vấn nạn sản xuất và buôn bán SGK giả đã và đang gây thiệt hại nghiêm trọng cho các đơn vị xuất bản và phát hành, đe dọa uy tín quốc gia. Không chỉ làm giảm chất lượng của ngành xuất bản, xuất bản phẩm giả còn có thể chứa những nội dung vi phạm pháp luật, gây tác động tiêu cực đến quá trình tiếp nhận kiến thức của học sinh.

Đại diện NXBGDVN cho biết, những con số nêu trên mới chỉ là các vụ bị phát hiện, trên thực tế còn nhiều xuất bản phẩm của NXBGDVN như sách điện tử (ebook), sách nói (audio book)… bị sao chép trái phép trên các trang web, ứng dụng di động và các nền tảng trực tuyến mà không có sự cho phép của đơn vị.

Kể từ khi biên soạn SGK mới theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, NXBGDVN đã phải thực hiện thêm nhiều công đoạn trong quy trình xuất bản. Ngoài việc tổ chức bản thảo, biên tập, in ấn và phát hành, NXB còn phải thực hiện các công đoạn như thử nghiệm bản mẫu và tiết dạy tại các cơ sở giáo dục; tuyên truyền, giới thiệu và tập huấn giáo viên sử dụng SGK mới… Việc thực hiện thêm các công đoạn này đã làm tăng chi phí, trong khi lợi nhuận từ SGK là rất thấp.

Trong khi đó, các đối tượng làm giả chỉ cần sao chép thành quả của đội ngũ làm việc miệt mài, in ấn qua loa và bán với giá rẻ, làm giảm doanh thu và ảnh hưởng trực tiếp đến việc phát hành SGK chính thống của NXBGDVN.

Có thể nói, sách giả và sách lậu đang dần "giết chết" sách thật, phá hủy thị trường kinh doanh lành mạnh. Điều nguy hiểm hơn là những cuốn sách "fake" này không được biên tập, thẩm định nội dung, có thể gây hệ lụy tiêu cực đến nhận thức của thế hệ trẻ - những chủ nhân tương lai của đất nước.

Một ví dụ điển hình là đầu năm học 2024-2025, nhiều tài khoản mạng xã hội đã lan truyền hình ảnh chụp trang sách với những nội dung xuyên tạc, gây tranh cãi như: "Giã gạo thổi cơm", "Bạn An dũng cảm", "Bắn tung tóe", "Bé xách đỡ mẹ", "Vẽ gì khó"… khiến dư luận bùng phát tranh cãi về tính đúng đắn của nội dung SGK. Điều đáng chú ý là nhiều người đã bình luận trái chiều mà không phân biệt được đâu là giả mạo, đâu là nội dung của SGK chuẩn mực, gây hiểu lầm về các bộ sách được biên soạn chính thống bởi NXBGDVN. Bộ GD&ĐT đã ra văn bản khẳng định những nội dung trên không có trong SGK hiện hành mà các trường học đang sử dụng. Bộ cũng yêu cầu cơ quan chức năng vào cuộc điều tra nguồn gốc hình ảnh và làm rõ trách nhiệm của những cá nhân, tổ chức đăng tải, xuyên tạc thông tin.

Không chỉ gây thiệt hại nghiêm trọng về mặt kinh tế, sách giả, sách lậu còn đi ngược lại cam kết bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ, làm xấu đi hình ảnh quốc gia khi Việt Nam tham gia Công ước Berne về bảo vệ các tác phẩm văn học và nghệ thuật.

SGK là học liệu cốt yếu của mọi cơ sở giáo dục và học sinh. Việc SGK và học liệu "fake" ngang nhiên tung hoành trên mọi mặt trận không chỉ làm hỏng thị trường sách lành mạnh mà còn gây ra những thiệt hại vô cùng to lớn. Chính vì vậy, cần có sự vào cuộc quyết liệt, mạnh tay, nghiêm minh của các cơ quan chức năng và toàn xã hội để chặn đứng vấn nạn này.

(Còn tiếp)

Khám phá thế giới văn học Anh qua tuần lễ sách tranh thiếu nhi tại Hà Nội

Tuần lễ sách tranh thiếu nhi UK, với chủ đề *Khám phá, mơ mộng, sáng tạo* đang diễn ra từ nay đến hết ngày 28.3 tại NXB Kim Đồng (55 Quang Trung, Hà Nội). Đây là dịp đặc biệt dành cho các độc giả nhỏ tuổi và những người yêu thích văn học thiếu nhi, đặc biệt là các tác phẩm từ Vương quốc Anh. Chương trình mang đến một hành trình sáng tạo đầy bất ngờ qua chuỗi các hoạt động phong phú như trưng bày nghệ thuật, đọc sách sáng tạo và trò chuyện chuyên đề…

Trong không gian trưng bày, độc giả sẽ được gặp gỡ những tác phẩm và tranh minh họa của các tác giả, họa sĩ nổi tiếng như Judith Kerr, John Yeoman, Quentin Blake, Julia Donaldson và Axel Scheffler... Mỗi cuốn sách, mỗi bức tranh không chỉ kể một câu chuyện mà còn mở ra một thế giới kỳ diệu, khơi dậy niềm đam mê khám phá và sự tò mò vô tận của các em nhỏ. Thiết kế không gian trưng bày đặc sắc, cùng với những hình ảnh sống động và câu chuyện truyền cảm hứng sẽ là cầu nối vững chắc đưa các em đến với thế giới văn học nghệ thuật, tạo nguồn cảm hứng học hỏi và khám phá tri thức qua sách.

NAM ANH

GIỮ GÌN VĂN HÓA CƠ TU TỪ CỘNG ĐỒNG ĐẾN GIA ĐÌNH:

Hướng đến tương lai bền vững

● **NGỌC HÀ**

Để bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào Cơ Tu, Đề án "Xây dựng chính sách bảo tồn và phát huy văn hóa dân tộc Cơ Tu trên địa bàn TP Đà Nẵng giai đoạn 2022-2030" đã được triển khai. Đây là nỗ lực chung tay giữa chính quyền và người dân, nhằm bảo vệ những giá trị quý báu của cộng đồng. Qua đó, tạo dựng nền tảng vững chắc, không chỉ trong hiện tại mà còn để truyền lại cho các thế hệ tương lai, giúp mỗi gia đình và cộng đồng Cơ Tu duy trì bản sắc và phát triển bền vững.

Đồng bào Cơ Tu khẳng định bản sắc văn hóa

TP Đà Nẵng hiện có 1.198 người dân tộc Cơ Tu sinh sống, chủ yếu tại thôn Tà Lang, Giàn Bí (xã Hòa Bắc) và thôn Phú Túc (xã Hòa Phú) thuộc huyện Hòa Vang. Những năm qua, cộng đồng người Cơ Tu, cùng với chính quyền địa phương, đã không ngừng nỗ lực bảo tồn và phát triển văn hóa qua các hoạt động phục dựng lễ hội, liên hoan văn hóa - thể thao, mở rộng giao lưu học hỏi, làm giàu thêm vốn văn hóa dân tộc...

Trong các sự kiện lớn, nghề truyền thống của người Cơ Tu như dệt vải, làm bánh, ẩm thực, trang phục luôn được tái hiện và gìn giữ. Những điệu hát Cơ Tu vẫn vang lên trong các sinh hoạt cộng đồng. Đặc biệt, vào dịp Tết cổ truyền, lễ mừng lúa mới và kết nghĩa ăn thề, những điệu hát lý, tiếng cồng chiêng và trống vang vọng trong không gian nhà Gươl, Tung Tung Zá Zá, tạo nên không khí đậm đà bản sắc.

Năm 2023, theo nhiệm vụ trong Đề án, Sở VHTT Đà Nẵng đã chủ trì phối hợp với các xã Hòa Bắc và Hòa Phú tiến hành điều tra, khảo sát, đánh giá tổng quan giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc Cơ Tu. Công tác khảo sát bao gồm việc kiểm kê các di sản văn hóa phi vật thể, đời sống mưu sinh, thiết chế xã hội truyền thống, ngữ văn dân gian, nghệ thuật trình diễn, lễ hội, nghề thủ công và tri thức dân gian. Đồng thời, khảo sát cũng thu thập ý kiến về những biến đổi văn hóa, nguyện vọng của đồng bào và các cấp quản lý địa phương về công tác bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa Cơ Tu.

Đại diện lãnh đạo Phòng VHKHTT huyện Hòa Vang cho biết, từ khi UBND TP Đà Nẵng ban hành Đề án, đồng bào Cơ Tu tại địa phương đã có nhiều cơ hội để phục dựng các lễ hội, tổ chức liên hoan văn hóa, thể thao và mở rộng giao lưu học hỏi, từ đó làm giàu thêm kho tàng văn hóa truyền thống của mình. Đề án đã giúp nâng cao nhận thức về giá trị văn hóa truyền thống và tạo cơ hội để cộng đồng Cơ Tu được đông đảo công chúng biết đến như một phần không thể thiếu trong sự đa dạng văn hóa của TP Đà Nẵng, đồng thời khơi dậy niềm tự hào dân tộc…

Sắp tới, huyện Hòa Vang sẽ tổ chức Liên hoan Văn hóa - Thể thao và phục dựng lễ hội truyền thống của người Cơ Tu năm 2025, nhằm tăng cường giao lưu cộng đồng, làm giàu thêm vốn văn hóa của đồng bào và thắt chặt mối quan hệ giữa các địa phương. Sự kiện cũng sẽ được tổ chức để chào mừng Ngày Văn hóa các dân tộc Việt Nam. Dự kiến, chương trình sẽ được tổ chức vào tháng 4.2025 tại thôn Giàn Bí, xã Hòa Bắc, huyện Hòa Vang, với sự tham gia của bà con đồng bào Cơ Tu từ các xã trong khu vực.

Tiếp sức cho bà con Cơ Tu phát huy nét đẹp truyền thống

Nhằm hỗ trợ đồng bào bảo tồn và phát huy những giá trị văn hóa truyền thống, Sở VHTT Đà Nẵng đã chủ trì nhiều chương trình thiết thực, bao gồm: Xây dựng nội dung và xuất bản tài liệu *Văn hóa truyền thống dân tộc Cơ Tu TP Đà Nẵng - Cội nguồn, giá trị, hội nhập và phát triển;* triển khai xây dựng dữ liệu hóa các yếu tố văn hóa vật thể như kiến trúc, trang phục, nghệ thuật, ẩm thực và văn hóa phi vật thể của đồng bào Cơ Tu. Các dữ liệu đa phương tiện cùng xuất bản phẩm *Khám phá văn hóa Cơ Tu Đà Nẵng* cũng đã hoàn thành, nhằm giới thiệu sâu rộng về nền văn hóa này.

Để tiếp tục đẩy mạnh công tác bảo tồn văn hóa cộng đồng người Cơ Tu, vào tháng 2.2025, UBND huyện Hòa Vang đã ban hành *Kế hoạch bảo tồn và phát triển văn hóa cộng đồng người Cơ Tu*. Kế hoạch này bao gồm nhiều hoạt động thiết thực như tập huấn kỹ năng cho các câu lạc bộ/đội nghệ thuật truyền thống, khuyến khích xây dựng nhà ở theo mô típ kiến trúc truyền thống, tổ chức lớp dạy sử dụng chữ viết quốc ngữ phiên âm tiếng Cơ Tu và tăng cường dạy tiếng Việt cho trẻ em Cơ Tu. Thêm vào đó, huyện cũng sẽ mở lớp dạy tiếng Cơ Tu cho giáo viên và công chức, viên chức đang giảng dạy tại các trường học vùng Cơ Tu.

Các hỗ trợ khác bao gồm cung cấp trang phục truyền thống cho học sinh và giáo viên tại các trường học vùng Cơ Tu, xây dựng CLB sinh hoạt văn hóa văn nghệ truyền thống tại tất cả các thôn Cơ Tu, với việc mua sắm trang thiết bị, trang phục, truyền dạy dân ca, dân vũ và nhạc cụ. Hỗ trợ nghệ nhân, người nắm giữ di sản trong việc lưu truyền và phổ biến các hình thức sinh hoạt văn hóa truyền thống cũng được đặc biệt chú trọng, với các chương trình đào tạo, bồi dưỡng những người kế cận, đồng thời xây dựng chương trình dạy di sản văn hóa phi vật thể cho học sinh dân tộc Cơ Tu trong các trường học của huyện Hòa Vang…

Tuy nhiên, theo ông Hà Vỹ, Phó Giám đốc Sở VHTT Đà Nẵng, công tác bảo tồn văn hóa truyền thống của đồng bào Cơ Tu tại huyện Hòa Vang hiện vẫn gặp không ít khó khăn: "Nguyên nhân chính là do cộng đồng người Cơ Tu tại đây ít và phân bố ở hai khu vực cách biệt hoàn toàn với các cộng đồng Cơ Tu khác trong khu vực miền Trung. Điều này khiến các hoạt động bảo tồn văn hóa chỉ mới được tổ chức riêng cho bà con và chưa thu hút được sự tham gia rộng rãi từ các dân tộc khác. Bên cạnh đó, xu hướng hội nhập văn hóa và sự thay đổi nhanh chóng của đời sống kinh tế đã đặt các giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào trước nguy cơ mai một, công tác bảo tồn thiếu tính bền vững khi đối diện với những giá trị văn hóa mới".

Ông Đỗ Thanh Tân, nguyên Trưởng phòng VHTT huyện Hòa Vang, là người có nhiều năm gắn bó với công tác bảo tồn văn hóa dân tộc Cơ Tu nhận định: "Công tác quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa của cộng đồng Cơ Tu hiện nay đang đối mặt với nhiều thách thức. Nguy cơ trước mắt là sự thất truyền và mai một của các di sản văn hóa, phong tục, lễ hội trong bối cảnh sự phát triển và hội nhập mạnh mẽ".

Năm 2025, tiếp tục triển khai những giải pháp thiết thực trong "Đề án xây dựng chính sách hỗ trợ bảo tồn và phát triển văn hóa đồng bào dân tộc thiểu số TP Đà Nẵng giai đoạn 2022-2030", Sở VHTT Đà Nẵng sẽ tập trung vào các nhiệm vụ quan trọng như: Tổ chức các hoạt động văn hóa, thể thao đa dạng để thu hút sự tham gia của đồng bào; mở các khóa tập huấn về công tác bảo tồn và hướng dẫn kỹ năng thực hành các giá trị truyền thống Cơ Tu (bao gồm âm nhạc, dân ca, điêu khắc và nghề truyền thống); tổ chức Ngày văn hóa các dân tộc Việt Nam TP Đà Nẵng năm 2025; hoàn thành hỗ trợ trang bị nhạc cụ truyền thống cho các thôn Tà Lang, Giàn Bí và Phú Túc. Cũng trong kế hoạch, việc hỗ trợ thiết bị thể thao truyền thống và hiện đại cho ba thôn này sẽ được triển khai, đồng thời xây dựng mô hình bảo tồn văn hóa gắn liền với du lịch cộng đồng. ■

Lễ hội của đồng bào Cơ Tu huyện Hòa Vang, TP Đà Nẵng

Ngày hội chăm sóc sức khỏe tâm thần cho gia đình Việt

Tại Trường Đại học Sư phạm TP.HCM vừa diễn ra Ngày hội Chăm sóc sức khỏe tâm thần cho gia đình Việt với chủ đề Hành trình kết nối yêu thương. Sự kiện bao gồm các phiên thảo luận với sự tham gia của nhiều chuyên gia, nội dung hướng tới việc hỗ trợ phụ huynh, người chăm sóc, trẻ em và thanh thiếu niên trong việc xây dựng môi trường sống tích cực và lành mạnh, tăng cường kết nối trong gia đình... Bên cạnh đó, còn có khu vực trải nghiệm để trẻ có thể thể hiện suy nghĩ, cảm xúc của mình một cách tự nhiên và sáng tạo.

Việc tổ chức những hoạt động như Ngày hội gia đình chăm sóc sức khỏe tâm thần giúp mỗi thành viên có thể tham gia vào một không gian an toàn để trải nghiệm, chia sẻ tâm tư, tình cảm về những khó khăn trong cuộc sống và cùng nhau học hỏi cách dung hòa, giải quyết mâu thuẫn... Việc được lắng nghe và thấu hiểu từ những người có chung mối quan tâm không chỉ giúp họ cảm thấy được đồng cảm mà còn củng cố kỹ năng giao tiếp, thấu cảm, quản lý cảm xúc trong mối quan hệ gia đình.

HUY QUANG

79 NĂM NỀN THỂ THAO CÁCH MẠNG:

Vì mục tiêu "Dân cường thì quốc thịnh"

● THU SÂM

Cứ mỗi dịp tháng Ba về, khi hoa sưa trắng muốt khắp nẻo đường Hà Nội và hoa gạo bung sắc màu rực rỡ thì cũng là lúc toàn ngành Thể thao tưng bừng kỷ niệm ngày thành lập ngành. Năm nay, thể thao Việt Nam đã bước sang tuổi 79 - tuổi đánh dấu một chặng đường dài phấn đấu và nỗ lực vì mục tiêu "Dân cường thì quốc thịnh" như mong muốn của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Thể thao Việt Nam đã mang đến những giây phút hạnh phúc, thăng hoa cho người hâm mộ cả nước Ảnh: TRẦN HUẤN

Những dấu son lịch sử

Ngược dòng thời gian, ngày 30.1.1946, Chủ tịch Hồ Chí Minh thay mặt Chính phủ Liên hiệp lâm thời nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ban hành Sắc lệnh số 14 thành lập trong Bộ Thanh niên Nha Thể dục Trung ương, chính thức khai sinh ra nền Thể dục thể thao (TDTT) cách mạng Việt Nam, với nhiệm vụ "nghiên cứu phương pháp và thực hành thể dục trong toàn quốc", nhằm "tăng bổ sức khỏe quốc dân và cải tạo nòi giống Việt Nam".

Hơn 2 tháng sau, ngày 27.3.1946 trong bối cảnh đất nước vừa giành được độc lập, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã viết bài "Sức khỏe và thể dục", ra lời kêu gọi toàn dân tập thể dục - mở đầu cho phong trào TDTT nước ta. Người căn dặn: "Giữ gìn dân chủ, xây dựng nước nhà, gây đời sống mới, việc gì cũng cần có sức khỏe mới thành công... Dân cường thì quốc thịnh. Tôi mong đồng bào ta, ai cũng gắng tập thể dục. Tự tôi, ngày nào cũng tập". Lời dạy của Bác chính là kim chỉ nam cho phong trào tập luyện thể dục thể thao trong nhân dân và là mục tiêu mà ngành Thể thao hướng tới và luôn nỗ lực hoàn thành tốt sứ mệnh trong quá trình xây dựng và trưởng thành.

Ngày 29.1.1991, Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng ra Quyết định số 25/CT về lấy ngày 27.3 hằng năm làm "Ngày Thể thao Việt Nam". Trong suốt chặng đường 79 năm đồng hành cùng đất nước, với tư tưởng "Dân cường thì quốc thịnh" của Chủ tịch Hồ Chí Minh, cùng với quan điểm, đường lối chỉ đạo của Đảng và Nhà nước, nền TDTT nước nhà đã có những bước tiến mới qua từng chặng đường phát triển, trên từng lĩnh vực, luôn giữ vị trí quan trọng góp phần nâng cao sức khỏe và chất lượng cuộc sống của nhân dân, xây dựng lối sống và môi trường văn hóa lành mạnh; củng cố khối đại đoàn kết toàn dân, đóng góp vào công cuộc bảo vệ, xây dựng và phát triển đất nước; mở rộng quan hệ hữu nghị và hợp tác quốc tế của đất nước.

Trong đó phong trào TDTT quần chúng phát triển sâu rộng, nhiều hoạt động TDTT ở cơ sở đã được tổ chức sôi nổi rộng khắp cả nước, thu hút được đông đảo quần chúng tham gia, nhiều sự kiện thể thao phong trào được tổ chức với quy mô lớn, như chạy việt dã, chạy địa hình, đua xe đạp, 3 môn phối hợp, bơi, yoga... Cùng với đó, các hình thức tập luyện TDTT đơn giản, không cần đầu tư nhiều về sân bãi, trang thiết bị như chạy, đi bộ, thể dục dưỡng sinh, cầu lông, cờ tướng, võ thuật, bóng đá mini, bóng chuyền hơi… phát triển mạnh ở nhiều địa phương.

Nhiều thành tích đáng ghi nhận

Thông qua việc triển khai thực hiện "Cuộc vận động Toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại" và tổ chức các hoạt động TDTT, phong trào TDTT quần chúng đã có những bước tiến rõ nét, các chỉ tiêu cơ bản về TDTT quần chúng cơ bản hoàn thành. Tính đến nay, tỷ lệ người tham gia tập luyện TDTT thường xuyên đã đạt 37,5%, số gia đình thể thao đạt 28,3%, hơn 95% số trường học trên cả nước đã thực hiện chương trình giáo dục thể chất chính khóa, 75% số trường có hoạt động TDTT ngoại khóa, 100% cán bộ, chiến sĩ trong lực lượng vũ trang thường xuyên tập luyện TDTT…

Bên cạnh đó, Đảng, Nhà nước và ngành Quân đội, Công an cũng đã chú trọng phát triển TDTT trong lực lượng vũ trang đáp ứng yêu cầu xây dựng lực lượng vũ trang cách mạng chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại; phát huy vai trò của lực lượng vũ trang trong việc phát triển TDTT của nhân dân trên từng địa bàn, nhất là ở vùng biên giới, vùng cao, hải đảo, vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

Từ sự tiến bộ của phong trào quần chúng, thể thao thành tích cao trong thời gian qua cũng có sự tiến bộ vượt bậc ở hầu khắp các mặt trận. Với đấu trường khu vực Đông Nam Á, trải qua 18 kỳ tranh tài, thành tích của chúng ta đã không ngừng tiến bộ. Từ bước đầu hội nhập với khu vực, chúng ta đã khẳng định được vị thế dẫn đầu toàn đoàn tại ba kỳ Đại hội các năm 2003, 2021, 2023.

Tại đấu trường lớn nhất châu lục và thế giới là Asian Games và Olympic, thể thao Việt Nam cũng đã tạo nên những phút giây huy hoàng, làm hàng triệu trái tim cùng reo ca trong niềm vui chiến thắng khi: Hoàng Xuân Vinh đoạt HCV, HCB môn bắn súng tại Olympic Rio 2016; hàng triệu con tim như vỡ òa trong niềm hạnh phúc khi đội tuyển bóng đá Việt Nam vô địch AFF Cup, đội tuyển U23 giành ngôi á quân Giải U23 châu Á, đội tuyển bóng đá nữ giành vé dự World Cup...

Dẫu có đối mặt với muôn vàn khó khăn, thách thức khi cơ sở vật chất, kinh phí đầu tư dù được quan tâm nhưng vẫn còn hạn hẹp, nhưng thể thao Việt Nam đã viết lên khúc ca của bản lĩnh, ý chí, sự vươn lên và tinh thần thép của người Việt Nam tại các đấu trường quốc tế. Từ đó tạo nên các khúc tráng ca của lòng tự hào, tự tôn dân tộc.

Giờ đây khi cả nước đang bước vào kỷ nguyên vươn mình mạnh mẽ của dân tộc, khi đất nước từng bước khẳng định vị thế, phấn đấu trở thành quốc gia hùng cường, thịnh vượng, sánh vai cùng các cường quốc năm châu. Bối cảnh mới sẽ đặt ra yêu cầu cao đối với ngành để không chỉ hoàn thành tốt nhiệm vụ nâng cao sức khỏe, thể lực cho nhân dân mà còn góp phần vào công cuộc hiện đại hóa, hội nhập sâu rộng của đất nước.

Để hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ đó, chắc chắn đòi hỏi mỗi cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và những người làm công tác TDTT trên cả nước phải không ngừng học tập, nâng cao trình độ, rèn luyện bản lĩnh chính trị, tiếp thu tinh hoa của thế giới, tận dụng khoa học công nghệ. Đồng thời phát huy tinh thần nêu gương trong việc rèn luyện thể thao nâng cao sức khỏe, xứng đáng trở thành những "bông hoa đẹp trong vườn hoa việc tốt", hướng tới mục tiêu chung là xây dựng đất nước hùng cường, phồn vinh và hạnh phúc. ■

Thể thao góp phần quảng bá hình ảnh của đất nước

Ngày 25.3, Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Phó trưởng Ban Thường trực Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương Lại Xuân Môn đã tới thăm, chúc mừng Bộ VHTTDL nhân kỷ niệm 79 năm Ngày thành lập ngành Thể dục thể thao Việt Nam. Tiếp đoàn có Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương và một số đơn vị trực thuộc Bộ.

Báo cáo với đoàn công tác, Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương cho biết, trong thời gian qua, thể thao Việt Nam đã nỗ lực đạt được nhiều thành tích. Ngay từ đầu năm, đội tuyển bóng đá nam đã đoạt ngôi vô địch ASEAN Cup, mang lại niềm vui, tự hào cho người hâm mộ. Trước đó, đội tuyển futsal nữ cũng đã giành ngôi vô địch Đông Nam Á; đội tuyển U22 vừa có 2 trận hòa trước 2 đối thủ mạnh là Hàn Quốc và Uzbekistan... Ngoài các đội tuyển bóng đá, nhiều đội tuyển khác cũng đã đạt thành tích như đội tuyển bắn súng đoạt 2 HCV, 2 HCB, 4 HCĐ tại Cup bắn súng châu Á; đội tuyển cầu mây nữ lần đầu tiên vô địch thế giới... Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương cũng cho biết, hiện thể thao Việt Nam đang dốc sức chuẩn bị cho SEA Games 33, tổ chức vào cuối năm nay tại Thái Lan.

Phát biểu tại buổi tiếp, Phó trưởng Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương Lại Xuân Môn nhắc lại sự quan tâm mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dành cho ngành Thể thao, Phó trưởng Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương khẳng định, trong thời gian qua Đảng, Nhà nước luôn quan tâm đến lĩnh vực thể dục thể thao. Điều đó thể hiện rõ trong các văn kiện Đại hội Đảng, đều đề cập đến việc xây dựng và phát huy giá trị văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam trong đó có vai trò quan trọng của thể dục thể thao trong việc nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, để đất nước có một lực lượng hùng hậu chuẩn bị tâm thế sẵn sàng bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

Phó trưởng Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương cũng đánh giá cao những kết quả mà ngành Thể thao đã đạt được trong thời gian qua, nhất là trong bối cảnh tình hình thế giới có nhiều diễn biến phức tạp. Thể thao cũng đã góp phần quan trọng trong việc quảng bá hình ảnh đất nước, nâng cao vị thế quốc gia trên trường quốc tế, góp phần nâng cao lòng tự hào dân tộc. Đồng thời mong muốn trong thời gian tới, dù sẽ còn nhiều khó khăn, thách thức nhưng được sự quan tâm của Đảng, Nhà nước, ngành Thể thao sẽ đạt nhiều thành tích, góp phần làm rạng danh, nâng cao vị thế đất nước trên trường quốc tế.

SA VÂN

Bản lĩnh của nhà vô địch

● **VĨNH HY; ảnh: ĐÌNH VIÊN**

Chiến thắng 5-0 trước đội tuyển Lào ở ngày ra quân Vòng loại thứ ba Asian Cup 2027 vào tối qua 25.3 và trận thắng 2-1 trước đội tuyển Campuchia ở trận đấu giao hữu trước đó đã giúp đội tuyển Việt Nam hoàn thành mục tiêu đề ra tại loạt trận FIFA Days tháng 3.

Sau trận thắng vất vả 2-1 trước tuyển Campuchia, HLV Kim Sang-sik nói rằng ông không thử nghiệm những nhân sự mới, thay vào đó là giữ sự ổn định cho bộ khung với những cầu thủ tốt nhất ở vị trí của mình để hướng đến trận đấu với Lào. Điều này cho thấy ông Kim rất xem trọng cuộc đối đầu với Lào, bởi đây là giải quốc tế duy nhất trong phần còn lại năm 2025 của tuyển Việt Nam.

Nhưng khá bất ngờ khi HLV Kim Sang-sik tung ra đội hình không phải mạnh nhất với 5 sự thay đổi so với trận gặp Campuchia. Bất ngờ nhất là việc tiền vệ Minh Khoa có lần đầu tiên ra mắt ĐTQG thay cho vị trí của Ngọc Tân để cùng Hoàng Đức tạo nên cặp tiền vệ trung tâm. Hai bên cánh, Văn Vĩ và Tiến Anh lần lượt thay cho Việt Hưng và Văn Thanh. Trong khi đó, Tiến Linh trở lại thay Tuấn Hải, Ngọc Quang đá thay vị trí của Quang Hải để cùng Hai Long là 3 cầu thủ đá cao nhất. Bộ ba trung vệ vẫn giữ nguyên với Tiến Dũng, Thành Chung và Duy Mạnh, trong khung gỗ vẫn là Đình Triệu.

Chính những sự thay đổi của HLV Kim Sang-sik đã mang hiệu quả và tạo bất ngờ cho đối phương. Đầu tiên là Tiến Anh và Ngọc Quang (ghi bàn) - 2/5 sự thay đổi so với trận trước cùng tạo nên bàn thắng mở điểm ở phút thứ 11. Tiếp đến, một sự thay đổi khác là Văn Vĩ đánh đầu ghi bàn nâng tỷ số lên 2-0 ở phút 44.

Sau đó, chính Văn Vĩ là người ghi bàn thắng thứ ba ở đầu hiệp 2 để đáp lại niềm tin của HLV Kim Sang-sik. Một cầu thủ khác cũng đáp lại sự tin tưởng của ông thầy người Hàn là Hai Long với một bàn thắng mang đậm dấu ấn cá nhân - cú sút từ sát vạch 16m50 ở phút 63 để nâng tỷ số lên 4-0. Đây là bàn thắng thứ hai liên tiếp của tiền vệ CLB Hà Nội và anh đã cho thấy vì sao mình lại được đá chính 2 trận liên tiếp. Trong một ngày mà toàn đội thăng hoa tại Gò Đậu, Quang Hải cũng chứng minh giá trị với một bàn thắng đẳng cấp - một pha đá bóng sống tuyệt đẹp trong vòng cấm ở phút 84 để ấn định chiến thắng 5-0.

Trận đấu với Lào sẽ trọn vẹn hơn, nếu như Tiến Linh ghi bàn trên sân nhà để tặng người hâm mộ. Nhưng không sao cả, chiến thắng đậm trước Lào là bước chạy đà không thể tốt hơn cho thầy trò HLV Kim Sang-sik tại Vòng loại thứ ba Asian Cup 2027. Đây là thành quả xứng đáng cho sự thể hiện vượt trội của các cầu thủ chủ nhà, một trận đấu mà "Những chiến binh sao vàng" áp đảo đối thủ về mọi chỉ số.

Người hâm mộ ăn mừng chiến thắng của tuyển Việt Nam trên sân Gò Đậu

Đội tuyển Việt Nam đã hoàn thành mục tiêu đề ra là có được 2 trận thắng trong loạt trận FIFA Days tháng 3

Có lẽ với nhiều người, chiến thắng của tuyển Việt Nam trước Campuchia chưa thật sự "đã" và thuyết phục, nhưng với trận thắng trước Lào, Hoàng Đức cùng các đồng đội đã thể hiện đúng bản lĩnh của nhà ĐKVĐ ASEAN Cup 2024. Để có được những kết quả này cũng là nỗ lực rất lớn của thầy trò HLV Kim Sang-sik. Trong bối cảnh tuyển Lào và Campuchia đều mạnh lên với dàn cầu thủ nhập tịch và nội binh chất lượng thì tuyển Việt Nam không có được lực lượng mạnh nhất khi hàng loạt trụ cột vắng mặt như tiền đạo Xuân Son, Văn Toàn, hậu vệ Xuân Mạnh, Tấn Tài, trung vệ Việt Anh hay thủ môn Nguyễn Filip. Chưa kể tiền đạo Tiến Linh, Thanh Bình, tiền vệ Quang Hải hay thủ thành Đình Triệu cũng gặp phải vấn đề trong những ngày đầu hội quân. Điều này cũng khiến HLV Kim Sang-sik không thể mạo hiểm thử nghiệm các cầu thủ trẻ và một số nhân tố khác, dù họ từng nhiều lần "ăn cơm tuyển". Chắc chắn chiến lược gia người Hàn Quốc sẽ còn nhiều việc phải làm với các học trò ở đợt tập trung vào tháng 6 tới, hy vọng khi đó đội sẽ có được những tuyển thủ tốt nhất.

Quan trọng nhất là tuyển Việt Nam đã hoàn thành mục tiêu là thắng cả 2 trận. Điều này giúp "Những chiến binh sao vàng" tích luỹ thêm điểm số để hướng đến mục tiêu sớm trở lại top 100 thế giới. Tuyển Việt Nam đang xếp hạng 114 thế giới và với 2 trận thắng trước Lào và Campuchia, nhiều khả năng đội sẽ lọt vào top 110 thế giới ở bảng xếp hạng tháng tới. Cùng với đó, các cầu thủ cũng đã thực hiện lời hứa giành chiến thắng để dành tặng người hâm mộ, đặc biệt là những khán giả Bình Dương và các tỉnh, thành lân cận, những người đã luôn đồng hành cùng đội tuyển trong suốt thời gian qua.

Hai chiến thắng này cũng giúp cho các học trò HLV Kim Sang-sik duy trì phong độ sau chức vô địch ASEAN Cup 2024. Đây là động lực rất lớn để thầy trò HLV Kim Sang-sik hướng đến trận đấu thứ hai bảng F Vòng loại thứ ba Asian Cup 2027 với chuyến làm khách cực kỳ quan trọng trên sân của Malaysia vào ngày 10.6. Do mỗi bảng chỉ lấy một đội đầu bảng đi tiếp và Malaysia được đánh giá là đối thủ khó nhằn với dàn cầu thủ nhập tịch, nên trận làm khách vào tháng 6 tới đây được dự báo rất khó khăn cho "Những chiến binh sao vàng". ■

TIN THỂ THAO

CLB nữ TP.HCM gặp CLB Trung Quốc ở bán kết

Sau khi vượt qua CLB Abu Dhabi Country đến từ UAE với tỷ số 5-4 ở tứ kết, CLB nữ TP.HCM sẽ gặp CLB Wuhan Jiangda (Trung Quốc) tại bán kết Giải AFC Women's Champions League 2024/2025, sân chơi được xem như "Cup C1 châu Á" dành cho các đội bóng nữ. CLB Wuhan Jiangda được ví như đội tuyển nữ Trung Quốc thu nhỏ, họ đã vượt qua CLB Urawa Red Diamonds của Nhật Bản (đội đã từng thắng CLB nữ TP.HCM 2-0 ở vòng bảng) tại tứ kết bằng loạt sút luân lưu. Dù vậy, CLB Wuhan Jiangda cũng từng là bại tướng của CLB Abu Dhabi Country tại vòng bảng.

Đại diện của bóng đá nữ Việt Nam sẽ làm khách ở bán kết vào ngày 21.5. Nếu thắng ở bán kết, CLB nữ TP.HCM sẽ nhận thưởng 500.000 USD (khoảng 12,8 tỉ đồng) và 1 triệu USD (khoảng 25,6 tỉ đồng) nếu vô địch từ Ban tổ chức.

L.VŨ

Quân đội nhất toàn đoàn Giải bi sắt VĐQG

Tại Giải bi sắt VĐQG 2025 vừa kết thúc ở Đồng Tháp, đoàn Quân đội thi đấu ấn tượng khi giành 3 HCV nội dung đơn nữ (Lê Thị Thu Mai), đôi nam nữ (Thạch Tuấn Thanh/ Nguyễn Thị Thúy Kiều) và bộ ba nam (Lý Ngọc Tài/ Ngô Ron/ Võ Minh Luân/ Trần Ngọc Kiệt). Với 3 HCV, 1 HCB, 1 HCĐ, Quân đội vượt qua Trà Vinh (2 HCV, 2 HCB) và Hà Nội (1 HCV, 1 HCB, 2 HCĐ) để xếp nhất toàn đoàn.

Giải năm nay có gần 200 VĐV của 17 tỉnh, thành góp mặt tranh tài 10 nội dung: Đơn nam, đơn nữ, kỹ thuật nam, kỹ thuật nữ, đôi nam, đôi nữ, đôi nam nữ, đôi nam nữ kỹ thuật, bộ ba nam và bộ ba nữ.

L.H

Lộ trình hơn 3.000 km tại Giải xe đạp lớn nhất Việt Nam

Diễn ra từ ngày 3 - 30.4, Giải đua xe đạp tranh Cup Truyền hình TP.HCM 2025 - sân chơi lớn nhất trong năm của xe đạp đường trường Việt Nam sẽ có 25 chặng đua với tổng lộ trình dài hơn 3.000 km. Theo đó, giải xuất phát từ Tuyên Quang đi qua các tỉnh, thành từ Bắc vào Nam, đích đến là Hội trường Thống Nhất (TP. HCM) đúng vào dịp kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025). Giải đấu thu hút tất cả các tay đua hàng đầu xe đạp Việt Nam đến từ 15 đội, thi đấu tranh áo vàng (200 triệu đồng), áo cam (100 triệu), áo xanh, áo chấm đỏ (50 triệu), áo trắng (30 triệu) và Cup vô địch đồng đội (100 triệu).

Với sự tham gia của các ngoại binh chất lượng và một cơ cấu giải thưởng hấp dẫn, Cup Truyền hình TP.HCM 2025 hứa hẹn sẽ mang đến cho người hâm mộ những màn tranh tài kịch tính. **V.H**

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông
● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798
● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam
GIÁ: 5.000đ

Lễ cầu an, cầu phúc là một sinh hoạt dân gian gắn bó mật thiết với cộng đồng người Tày

Lễ cầu an của dân tộc Tày

● **Phóng sự ảnh: MINH HOÀNG**

Lễ cầu an là một sinh hoạt dân gian gắn bó mật thiết với cộng đồng người Tày ở nhiều tỉnh miền núi phía Bắc. Đây là dịp để mọi người tụ họp, giao lưu thể hiện niềm thành kính với thần linh, tổ tiên, biểu đạt ước vọng trong sáng về một cuộc sống hạnh phúc, an bình, no ấm.

Lễ đón thầy

Thầy then thỉnh mời các vị thần linh và tổ tiên của nhà chủ để thông báo về cuộc Lễ

Thầy lần lượt làm lễ quét nhà tại bếp, gian thờ chính trong nhà, cửa ra vào và ở sân nhà

Căn cứ theo hạn của từng người, thầy then sẽ làm phép để giải trừ đi loại hạn tương ứng

Sau khi hoàn tất cuộc lễ, thầy then bày các lễ vật trước bàn thờ then để cúng tạ ơn tổ sư và binh quân

Đây là dịp để đồng bào hội tụ giao lưu, hiểu biết lẫn nhau, khơi dậy niềm tự hào các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc mình

Trước đây, bà con thường dành trọn một đêm để thực hiện các nghi lễ. Ngày nay, họ có thể làm lễ vào ban ngày tùy điều kiện của gia chủ. Với người Tày, Lễ cầu an là một nghi lễ quan trọng, người Tày quan niệm, khi làm lễ này sẽ được các đấng siêu nhiên, được những Pụt Luông (phật lớn) và Đăm (tổ tiên) phù trợ, hổ vồ không trúng, rắn cắn không vào, xuống nước tự nổi, làm gì được nấy… Tầm quan trọng của lễ được thể hiện ngay từ khâu chuẩn bị. Thông thường, các thành viên trong gia đình làm lễ chỉ mất một buổi để nấu nướng, sắp xếp các lễ vật. Tuy nhiên, việc chuẩn bị cho các lễ vật này kéo dài hằng tháng, có khi đến cả năm bởi người Tày luôn chọn, chuẩn bị, dành những sản vật thơm ngon nhất cho Lễ cầu an.

Các vật phẩm dâng Lễ cầu an gồm 3 loại: Lễ tam sinh (gà, vịt cả chín và sống); Lễ chay (bánh dầy, bánh dợm, bánh ngải, bánh chè lam); Thanh bông hoa quả. Lễ vật được sắp xếp trên ban thờ tam cấp. Người Tày quan niệm, có đầy đủ các lễ vật, khi làm lễ sẽ được các đấng siêu nhiên, được những Pụt Luông và Đăm phù trợ. Trên ban thờ Lễ cầu an, cầu phúc các loại giấy màu, lễ vật, sản vật bánh trái hoa quả bày biện theo thứ tự.

Trong Lễ cầu an, tùy thuộc thầy cúng thuộc dòng nào thì thầy sẽ cúng theo điệu hát, dùng các nhạc cụ của dòng đó. Người tham dự sẽ được đắm chìm trong không gian tâm linh với lời cúng của thầy lúc bổng, lúc trầm, lúc trang nghiêm, lúc rộn ràng cùng với âm thanh của cây đàn tính, tiếng chuông… rất mê hoặc. Tâm điểm của buổi lễ là nghi thức buộc chỉ cổ tay. Thầy cúng sẽ buộc những sợi chỉ đỏ lên cổ tay của các thành viên trong gia đình. Theo quan niệm của người Tày, sợi chỉ đó như lá bùa hộ mệnh bảo vệ mỗi người, mang đến những điều may mắn, tốt đẹp trong cuộc sống.

Lễ cầu an là một trong những nét văn hóa đặc sắc còn giữ lại được trong đời sống tinh thần của đồng bào Tày và phát triển cao trên cơ sở nền tảng tâm linh và nghệ thuật diễn xướng. Ngày nay, ngoài việc tổ chức tại gia đình, việc tái hiện Lễ cầu an của người Tày còn được thực hiện tại một số hoạt động văn hóa lớn nhằm "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch".■